

**Nationaal Park
Drentsche Aa**

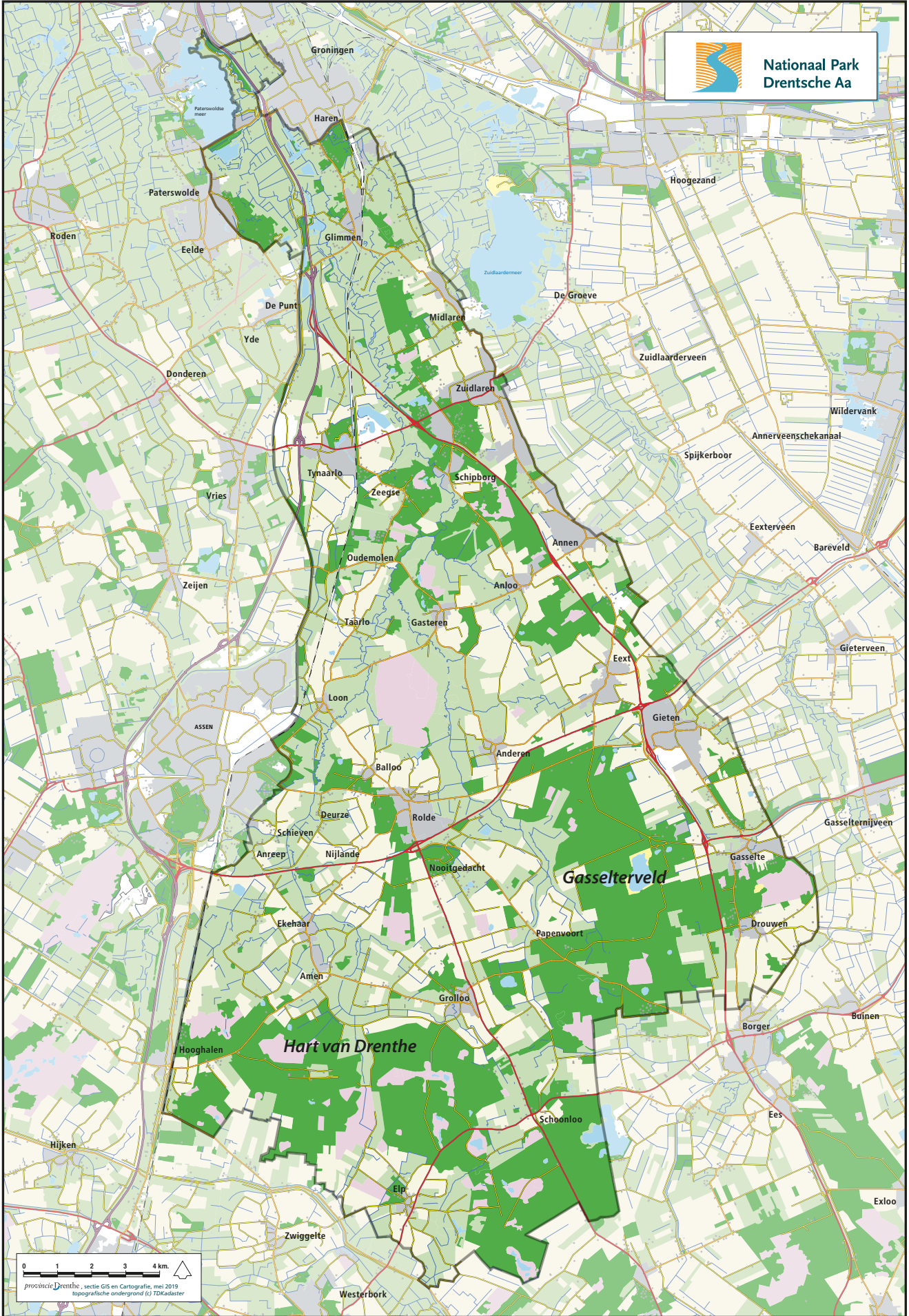
Jaarverslag 2018

Van brongebied tot benedenloop

Nationaal Park
Drentsche Aa

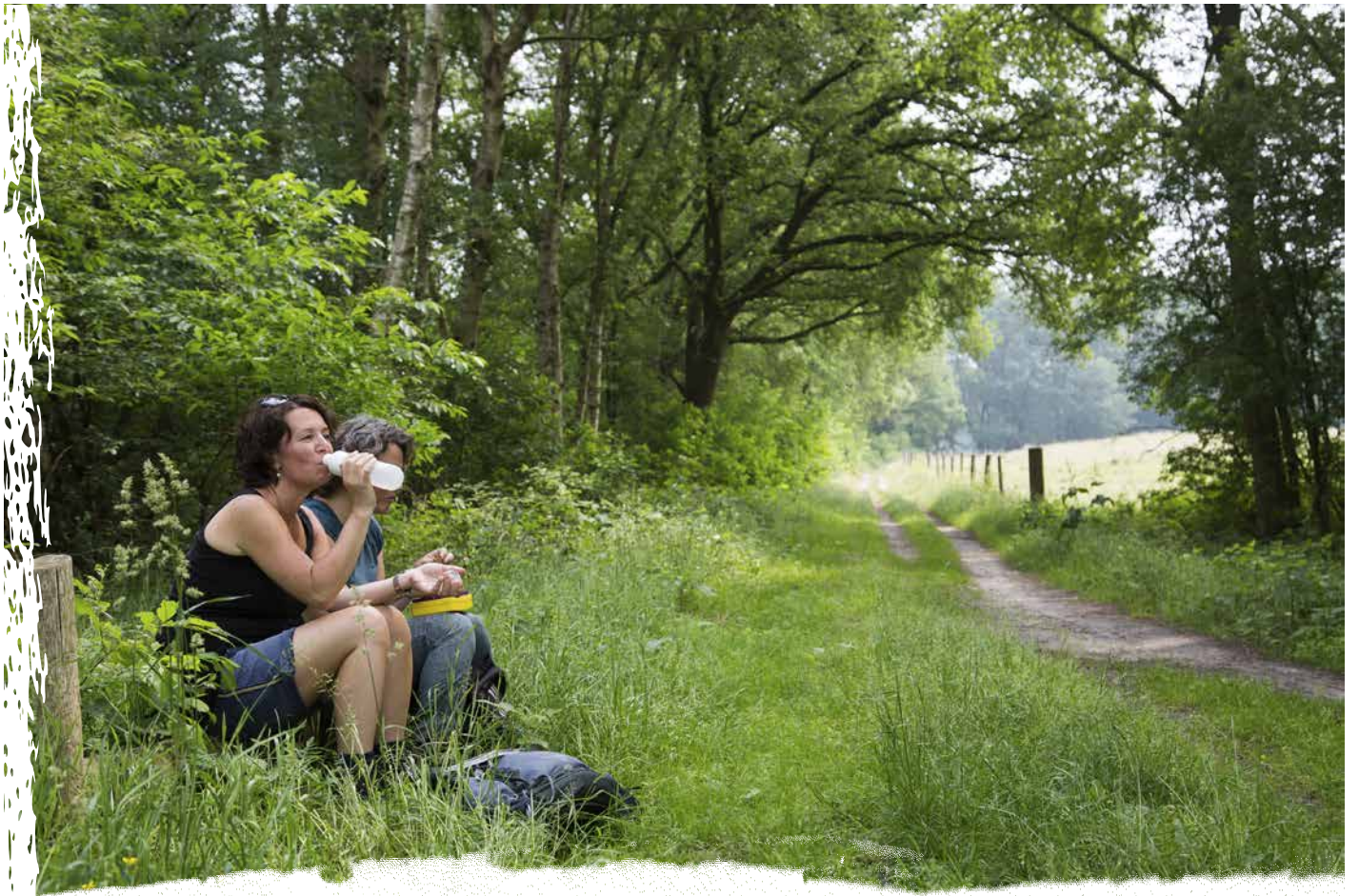
provincie Drenthe, sectie GIS en Cartografie, mei 2019
topografische ondergrond (G) TDKadaster

**Nationaal Park
Drentsche Aa**

Jaarverslag 2018

Van brongebied tot benedenloop

Voorwoord

Dit jaarverslag maakt duidelijk dat ook in 2018 weer veel projecten en activiteiten in het Nationaal Park Drentsche Aa zijn uitgevoerd. Ieder jaar opnieuw zijn we onder de indruk van wat in dit gebied door de inzet van veel betrokken organisaties en personen tot stand wordt gebracht. Het sterkt ons als organisatie en bestuurders om de koers die we samen hebben ingezet vast te houden. We zijn op de goede weg.

Landelijk wordt gewerkt aan een kwaliteitsslag voor de Nationale Parken. Het streven is dat zij zich ontwikkelen tot 'aaneengesloten landschapsecologische of landschappelijke eenheden, waarbinnen natuurkernen liggen, en waaraan bewoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers zich verbonden voelen en hun identiteit ontlenuen'. Als Drenten kloppen wij ons niet zo snel op de borst, maar het is niet overdreven om het Nationaal Park Drentsche Aa in dit opzicht als voorloper te zien. Hier werken we immers vanaf het begin met een verbrede doelstelling, waarbij natuur en landschap nauw verbonden zijn met wonen en werken. Dat leidde en leidt tot een breed scala aan projecten, met in 2018 vooral een aantal recreatieprojecten.

We zitten op de goede weg, maar we zijn er nog (lang) niet. Dat laat de integrale monitoringrapportage Drentsche Aa zien die afgelopen jaar verscheen. Iedere vijf jaar brengen wij zo'n rapportage uit om in beeld te houden hoe het gebied zich ontwikkelt. De jongste rapportage (meting 2017) toont veel positieve ontwikkelingen, maar ook veel verbeterpunten. De conclusies laten zich voor veel thema's samenvatten met 'op de goede weg en nog veel te doen'.

Dat geldt onder meer voor de natuur. Er zijn verbeteringen zichtbaar: zo nemen kenmerkende vegetaties en plantensoorten toe. Otter en bever rukken op. Maar op andere punten blijft de ontwikkeling achter, zoals de zorg om de kwaliteit van het landschap. Verder moeten we nog flinke stappen zetten om de doelstelling van het Programma Natuurlijk Platteland, een ingericht Natuurnetwerk in 2027, te bereiken. Het huidige tempo van realisatie is daarvoor niet voldoende. Het jaar 2027 is niet zo ver weg als het misschien lijkt!

Met het oog op een duurzame toekomst kunnen we het belang van educatie niet genoeg benadrukken. De medewerkers communicatie en educatie van het Nationaal Park steken ieder jaar veel energie in projecten om kinderen al vanaf jonge leeftijd in aanraking te brengen met natuur. Volgend jaar komt er een nieuwe loot bij aan de stam van educatieprojecten: de Drentsche Aa krijgt Junior Rangers. Dat zijn jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar die opgeleid worden tot 'park ranger' en ambassadeur van het gebied. Eén van de manieren om de jeugd bij Nationaal

Park Drentsche Aa te betrekken.

Gelijktijdig met het vaststellen van dit jaarverslag besloot het Overlegorgaan Drentsche Aa om afscheid te nemen van de officiële naam: 'Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa'. Ook de naam 'Nationaal Landschap Drentsche Aa' wordt niet meer gebruikt. Vanaf nu gebruiken we alleen nog de naam 'Nationaal Park Drentsche Aa' voor het hele Drentsche Aa-gebied: van het bron- gebied in het 'Hart van Drenthe' tot de benedenloop in Groningen.

Dit doen we op basis van twee argumenten:

- Vanuit communicatieoverwegingen: de lange naam is lastig te communiceren. Daarnaast zorgen de verschillende namen voor hetzelfde gebied voor verwarring.
- Inhoudelijk vanuit het landelijke programma 'Nationale Parken Nieuwe Stijl'. Alle Nederlandse nationale parken maken een verandering door richting grotere gebieden. Er is niet meer sprake van alleen waardevolle natuur, maar ook het omliggende landschap en de cultuurhistorie worden meegenomen. Nationaal Park Drentsche Aa is met zijn verbrede doelstelling geen uitzondering meer in het stelsel van nationale parken. Alle Nederlandse nationale parken staan straks voor een verbrede aanpak, met aandacht voor natuur en landschap, maar ook voor landbouw, water, recreatie, wonen en leefbaarheid.

Geleidelijk zult u in al onze uitingen als Nationaal Park Drentsche Aa deze wijziging terugzien.

Wij wensen u veel leesplezier!

Hendrik Oosterveld,
voorzitter Overlegorgaan

Henk Jumelet,
gedeputeerde provincie Drenthe

Organisatie en beleid

Natura 2000 beheerplan vastgesteld

Het Natura 2000-beheerplan Drentsche Aa is vastgesteld. Het definitieve plan heeft van 22 februari tot en met 4 april ter inzage gelegen, samen met de 'Nota van Antwoord'. Daarin staan de inspraakreacties op het eerdere ontwerp-beheerplan met de antwoorden daarop van de opstellers: de ministeries van Economische Zaken en Defensie en de provincies Drenthe en Groningen. Zij zijn elk in een deel van het gebied het bevoegd gezag.

Natura 2000 is het netwerk van de meest waardevolle natuurgebieden in de Europese Unie. Nederland telt ruim 160 Natura 2000-gebieden. Het Natura 2000-gebied Drentsche Aa beslaat de voor de natuur belangrijkste delen van het Drentsche Aa-gebied. Daarbinnen krijgen een aantal natuurtypen ('habitattypen') en enkele diersoorten speciale bescherming in het kader van Europese richtlijnen. Hiervoor zijn doelstellingen geformuleerd. In het beheerplan staan de maatregelen om deze doelen te bereiken. Ook geeft het plan aan welke activiteiten wel en niet – of alleen met een vergunning – in het gebied mogen plaatsvinden. Het plan heeft een looptijd van zes jaar. Het beheerplan, de Nota van Antwoord en meer informatie over het Natura 2000-gebied Drentsche Aa zijn te vinden op www.provincie.drenthe.nl/natura2000

Werkbezoek Jetta Klijnsma aan Nationaal Park Drentsche Aa

In haar eerste jaar als commissaris van de Koning in Drenthe heeft Jetta Klijnsma veel werkbezoeken afgelegd. Zo ook in het Nationaal Park Drentsche Aa en wel op de fiets. Startpunt was de zorgboerderij Balloohoeve in Balloo. Ze heeft ervan genoten en constateerde dat we gezamenlijk veel werk verzetten. In Drenthe zijn we immers van het doen, zo heeft zij inmiddels wel gemerkt.

Deltacommissaris op bezoek in Drentsche Aa-gebied

Op 3 juli bezocht Deltacommissaris Wim Kuijken op uitnodiging van dijkgraaf Geert-Jan ten Brink van waterschap Hunze en Aa's drie locaties in het Drentsche Aa-gebied. Tijdens het werkbezoek kwamen verschillende onderdelen van het Deltaprogramma aan bod. In samenwerking met andere partijen werkt het waterschap aan opgaven voor waterveiligheid, waterbeschikbaarheid en waterkwaliteit. Bij het verdeelwerk Loon was er aandacht voor de herinrichting van beekdalen, zoals die van het Deurzerdiep en het Anreepdiep in 2015, het onderzoek naar de effectiviteit van beekbodemverhoging en van het instellen van een zone langs de beekdalen met ondiepere drainage. Vervolgens werd stilgestaan bij de Horstmaat, een voormalige landbouwpolder die niet meer bemalen wordt. Hier ontstaan vochtige graslanden en overgang- en trilvenen die in Nederland uniek zijn in beekdalen. Het gebied dient als waterberging en zorgt zo voor de vermindering van wateroverlast van een deel van Assen. Bij de derde stop vertelde agrariër Jan Sijbring hoe hij gebruik maakt van akkerranden die ingezaaid worden met een bloemrijk mengsel t.b.v. de waterkwaliteit. Akkerranden worden gerealiseerd in gebieden waar de knelpunten met gewasbeschermingsmiddelen het grootste zijn. Deltacommissaris Wim Kuijken zei na afloop van het werkbezoek onder de indruk te zijn van de kennis, de inzichten en de bevoegenheid van de mensen die aan deze opgaven in het gebied werken.

Monitoringsrapportage Drentsche Aa - Derde Meting (2017)

Monitoringsrapportage Drentsche Aa - 3e Meting (2017)

Algemeen en samenvatting | Water | Natuur | Landschap | Landbouw | Recreatie en toerisme | Leefbaarheid

Monitoring Drentsche Aa 2017

Algemeen en samenvatting

Inleiding Nationaal Park Drentsche Aa

Het Nationaal Park Drentsche Aa is gericht op een duurzaam functionerend beek- en esdorpenlandschap, dat wil zeggen ecologisch houdbaar, economisch vitaal en sociaal aanvaardbaar. Het Drentsche Aa-gebied is een bijzonder Nationaal Park en heeft een zogenaamde verbrede doelstelling; er is ook ruimte voor landbouw. Er liggen 21 dorpen in het gebied.

De inzet is gericht op het totale stroomgebied (34.000 ha): van brongebied 'Hart van Drenthe' tot benedenloop in Groningen.

Het gebied kent een kwalitatief grote ecologische kwaliteit in een samenhangend landschap, waarbinnen meerdere internationaal aantrekkelijke natuurgebieden zijn gelegen. Deze natuurgebieden onderscheiden zich zowel binnen Nederland als internationaal in kwaliteit (diversiteit aan soorten binnen één samenhangend ecosysteem), aanwezigheid van natuurlijke processen en schaalgroottes. De natuurlijke, landschappelijke en culturele erfgoedwaarden hebben unieke kenmerken in internationaal opzicht en worden ook als zodanig uitgedragen (Omgevingsvisie

Sinds 2007 wordt er om de vijf jaar een integrale monitoringsrapportage van de Drentsche Aa opgesteld. Hierdoor kunnen we zien welke projecten en maatregelen in het Drentsche Aa-gebied uitgevoerd zijn, wat de effecten daarvan zijn, of de algemene ontwikkeling in het gebied naar wens verloopt en waar nog aandacht nodig is.

Er wordt al tien jaar gewerkt met een vaste set indicatoren voor zes thema's uit het BIO-plan: water, natuur, landschap, landbouw, recreatie, leefbaarheid en energie (Latour et al. 2008). Met deze indicatoren is inmiddels drie keer een meting uitgevoerd (2007, 2012 en 2017) en voor een selectie van de indicatoren worden ook jaarlijkse metingen uitgevoerd. In de monitoringrapportage 2017 worden de meting van 2017 en de trend over de periode 2012-2017 weergegeven. De digitale rapportage vindt plaats per thema. De resultaten van alle indicatoren zijn samengevat in een aantal algemene overzichten.

Vervolgens zijn de resultaten per indicator in meer detail weergegeven. De rapportage is als 'storymap' digitaal beschikbaar op onze website:

<https://www.drentscheaa.nl/organisatie-beleid/documenten/>.

U kunt hier interactief door de resultaten en bijbehorende kaartbeelden bladeren en inzoomen.

Samenvatting meting effecten 2017

Per thema en per indicator is aangegeven of de situatie in 2017 beter of slechter is dan die in 2012 en of de situatie die in 2017 is gemeten als goed, matig of slecht beoordeeld kan worden (ten opzichte van de bestaande norm).

Kernconclusies water:

- verbetering van het watersysteem (beek, vismigratie);
- nog geen grote verbetering van de abiotiek;
- zorgpunt is de zomertemperatuur van de beek;
- toestand oppervlaktewater is matig tot goed, al is de waterkwaliteit voor karakteristieke natuur nog ontoereikend.

Kernconclusies natuur:

- op veel fronten verbetering maar de toestand is vaak nog maar matig tot goed;
- nog een grote opgave voor verwerving en inrichting (realisatie is halverwege).

Kernconclusies landschap:

- de Drentsche Aa is een gebied met internationaal zeldzame, unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten;
- er zijn veel projecten uitgevoerd om kwaliteiten te versterken;
- er is geen zicht op de ruimtelijke druk op velden en op de essen is er een toename van gewassen als bloembollen en fruit.

Kernconclusies landbouw:

- toename in economische vitaliteit en ook enige toename in milieudruk (bijvoorbeeld ammoniak) en een afname in verbreding voor natuur en andere maatschappelijke doelen.

Kernconclusies recreatie en toerisme:

- sterke sector met na de crisis ook weer verbeteringen.

Kernconclusies wonen en leefbaarheid:

- goede en veilige leefomgeving met relatief weinig krimp;
- matige bereikbaarheid van voorzieningen.

Programma Nationale Parken Nieuwe Stijl

Nationale Parken Bureau

Achtergrond

In maart 2016 hebben vijftien partijen de Nationale Parken Deal getekend. Hierin hebben zij afgesproken om gezamenlijk:

- de kwaliteiten van Nationale Parken in Nederland te verhogen;
- de betrokkenheid van de samenleving bij de natuur te versterken;
- een sterkere merk- en marktpositie van Nationale Parken in Nederland te bereiken.

In hetzelfde jaar vond de verkiezing van het Mooiste Natuurgebied van Nederland plaats. Direct na de verkiezing zijn acties in gang gezet om de voorstellen van de vier winnende gebieden te realiseren. Zo is per gebied een intensief merkontwikkelingstraject doorlopen en is een begin gemaakt met de invulling van een marketingcampagne gericht op internationale en binnenlandse markten, getrokken door het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC). Ook de andere gebieden die verder willen werken aan de ontwikkeling tot een Nationaal Park Nieuwe Stijl (waaronder het Nationaal Park Drentsche Aa) worden vanuit het Programma Nationale Parken ondersteund. Dit gebeurt onder andere door expertteams op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, merk en beleving, financiering en governance. Deze teams leveren bouwstenen voor vraagstukken die in meerdere gebieden spelen, bijvoorbeeld hoe een effectieve governance op te zetten.

Nieuwe standaard

Een belangrijke opgave van het Programma is een voorstel te maken voor een nieuwe standaard voor Nationale Parken. Deze standaard bevat kenmerken en criteria die de kwaliteit beschrijven van Nationale Parken Nieuwe Stijl, onder andere op het gebied van natuur, landschap, governance, merk en beleving. In de standaard wordt op heldere en inspirerende wijze de ambitie beschreven waaraan gebieden kunnen werken om Nationaal Park Nieuwe Stijl te worden. Er wordt bovendien aangegeven hoe deze ambitie zich verhoudt tot de wettelijke bepalingen rond Nationale Parken uit de Wet Natuurbescherming, wat de status en werkingssfeer van deze standaard is en hoe deze wordt uitgevoerd, geborgd en gehandhaafd. In dit proces worden ook internationale criteria, zoals de IUCN-criteria en standaarden uit andere landen meegenomen. In mei 2018 is de werkversie van de standaard voor de gebiedsaanduiding Nationaal Park door alle stakeholders vastgesteld.

Leernetwerk Ruimtelijke kwaliteit

Op 4 juli kwamen vertegenwoordigers van nationale parken in Nederland bijeen in café De Aanleg in Deurze in het kader van het Leernetwerk Ruimtelijke Kwaliteit. Deze netwerkbijeenkomst vond plaats in het kader van het Programma Nationale Parken: de kwaliteitsslag die de nationale parken willen maken naar aanleiding van de Nationale Parken Deal. Daarin wordt toegewerkt naar nationale parken die bestaan uit een grote natuurkern (of meerdere kernen) met daaromheen een groter samenhangend landschap met overgangen naar meer menselijke activiteit, inclusief bebouwing en cultureel erfgoed. Een ruimere begrenzing van de nationale parken biedt ruimte voor een verbreding van de ruimtelijke strategie; van natuur naar cultuur, kennis, educatie, recreatie en economie. Dit biedt zowel extra ontwikkelingskansen voor de natuurkern als extra kansen voor de verbinding met de omgeving. De ambitie van het Programma Nationale parken is om nationale parken een beweging naar een regionale economie of regionale strategie te laten maken.

De shareholders van de Nationale Parken Deal hebben begin april het werkkader met de ambitiecriteria voor de transitie van Nationale Parken vastgesteld (werkdokument vernieuwde Standaard, zie bijlage). Een belangrijk onderdeel daarvan vormen de criteria rond natuur en landschap.

- Omvang: het gebied moet een landschappelijke eenheid vormen, die ten minste één natuurkern van minstens 1.000 hectare bevat
- Er moet sprake zijn van samenhangende ecosystemen en natuurlijke processen.
- De natuur-, cultuur- en landschappelijke waarden moeten binnen Nederland en/of internationaal onderscheidend zijn.
- Een nationaal park onderscheidt zich door een eigen gebiedsidentiteit, opgebouwd als ware het een sterk merk. De ruimtelijke inrichting en kwaliteit van het nationaal park zijn hiermee in overeenstemming gebracht.
- De natuur-, cultuur- en landschapswaarden versterken in hun onderlinge samenhang deze identiteit.
- Een nationaal park onderscheidt zich qua herkenbaarheid en beleefbaarheid voor binnen- en/of buitenlandse bezoekers. Het geeft hieraan invulling op een wijze die voldoet aan duurzaam toerisme.

Het Nationaal Park Drentsche Aa onderscheidt zich van de andere nationale parken doordat het vanaf het begin al een brede regionale strategie volgt waarin de regionale economie een belangrijke component is en waarin natuur, landschap en cultuurhistorie gelijkwaardig zijn.

Vanaf het begin wordt gewerkt aan verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, op basis van het BIO-plan en de Landschapsvisie. Daarom lag het voor de hand dat Nationaal Park Drentsche Aa als gastheer optrad voor dit specifieke leernetwerk. Secretaris van het Nationaal Park Kees Folkertsma hield een inleiding over hoe in dit gebied naar ruimtelijke kwaliteit wordt gestreefd en wat de succesfactoren zijn. In het vervolg van het programma werd tijdens een veldexcursie op verschillende plekken gekeken hoe de theorie in de praktijk is toegepast.

Projecten

Kennis- en kwaliteitsnetwerk Drentsche Aa

Naar aanleiding van het vaststellen van de Landschapsvisie 2.0 heeft het Overlegorgaan besloten een kennis- en kwaliteitsnetwerk Drentsche Aa te organiseren. Het doel hiervan is drieledig:

- levend houden van de Landschapsvisie;
- bevorderen van de kwaliteit van ontwerp in ruimtelijke plannen en projecten en daarmee van de ruimtelijke omgevingskwaliteit;
- vroegtijdig signaleren van ruimtelijke ontwikkelingen waar sprake is van mogelijke aantasting van de ruimtelijke kwaliteit.

De Natuur- en Milieufederatie Drenthe is aangewezen als de trekker van dit netwerk. Leden van het netwerk kunnen ad hoc ingeschakeld worden op verzoek van het Overlegorgaan of de projectgroep Drentsche Aa, waarbij afhankelijk van het vraagstuk een aantal deskundigen bij elkaar wordt geroepen. De bedoeling is om diverse onderwerpen in een vroeg stadium van de planfase te bespreken, waarbij er eventueel ook onderzoeksopdrachten uitgezet kunnen worden richting RUG, Van Hall, Terra etc.

Notitie 'Drentsche Aa, Landschap met energie?'

Deze door het Overlegorgaan vastgestelde notitie geeft inzicht in de mogelijke bijdrage vanuit het Nationaal Park Drentsche Aa aan klimaatadaptatie en de energietransitie. De rapportage is tot stand gekomen op basis van vooronderzoek naar de energieopgave en -potenties in het Drentsche Aa-gebied en een concretisering daarvan tijdens een werksessie met verschillende stakeholders. Kernvraag daarbij was: wat kan er in het Nationaal Park Drentsche Aa? Met als vertrekpunt de landschappelijke kwaliteiten zoals beschreven in onze Landschapsvisie Drentsche Aa 2.0 hebben we als Overlegorgaan gezocht naar onze bijdrage aan de klimaatadaptatie en de energietransitie waar we met z'n allen voor staan.

Deze rapportage levert aan de ene kant een bijdrage aan het proces dat zal leiden tot een Regionale Energiestrategie voor de provincie Drenthe. Maar meer nog beoogt het de basis te zijn voor vervolgesprekken en -acties met de bewoners/gebruikers van het Nationaal Park Drentsche Aa. Als Overlegorgaan zetten we in op gedragen lokale initiatieven, die we ook willen faciliteren.

Het blijkt dat het Nationaal Park Drentsche Aa nu al een bovengemiddelde bijdrage levert op het gebied van klimaatbestendigheid, waterdoelen (WB21/KRW) en het vastleggen van CO₂ door een toename van biomassa in natuurgebieden. En die bijdrage zal alleen maar verder toenemen bij het verder realiseren van het Natuurnetwerk Nederland. Ingeschat is dat dit zelfs kan oplopen tot 40% van de CO₂-uitstoot als gevolg van huidige energieverbruik in het Drentsche Aa-gebied.

Met deze notitie is wederom een bijdrage geleverd aan het duurzaam in stand houden en ontwikkelen van het Drentsche Aa-gebied met zijn vele kwaliteiten, doelstellingen en opgaven, met respect voor alle belangen.

Uitvoeringsprogramma oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa

In het Uitvoeringsprogramma Oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa (UPDA) werken Waterschap Hunze en Aa's (regisseur), Provincie Drenthe en Waterbedrijf Groningen samen aan duurzame bescherming van de Drentsche Aa als veilige drinkwaterbron. Het Overlegorgaan fungeert in dit project als advieslichaam. In dit programma is er voor het eerst, in nauwe samenwerking met diverse gebiedspartners, volledige aandacht voor en focus op de verbetering van de kwaliteit van het drinkwater uit de Drentsche Aa. Belangrijk in het programma is samenwerking, communicatie en het vergaren van kennis. Partijen kunnen het niet alleen. Zij zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van de vrijwillige medewerking van alle mensen die in het gebied van de Drentsche Aa wonen, werken en recreëren. Soms 'helpt' veranderende regelgeving het uitvoeringsprogramma; zo geldt vanaf 2016 voor professionele gebruikers een verbod op het gebruik van chemische onkruidbestrijding op verhardingen en vanaf 2017 is hieraan het verbod op chemische onkruidbestrijding in groen (plantsoenen, groenstroken, parken) toegevoegd. Daarnaast moet door nieuwe wetgeving vanaf 2019 in de maisteelt voor 1 oktober een vanggewas worden ingezaaid (via onderzaai of nazaai). Er is vanuit verschillende hoeken aandacht voor zorgvuldig en spaarzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Klimatologisch gezien was 2018 een bijzonder jaar. In mei werd Drenthe getroffen door extreme neerslag: in een paar uur tijd viel er meer regen dan er normaal gesproken in één maand valt. De effecten hiervan werden snel duidelijk: in de week na de bui werden door het waterbedrijf bij het innamepunt zeven normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen gemeten (in heel 2018 waren er negen overschrijdingen). Verder had 2018 de warmste zomer in drie eeuwen en was het extreem droog. Verschillende bovenlopen van de beek en stroompjes in het Drentsche Aa-gebied vielen droog. Het monitoringsprogramma kwam daardoor nagenoeg stil te liggen. De Deltacommissaris, de heer Wim Kuijken, die in mei de Drentsche Aa bezocht, constateerde terecht dat klimaatverandering niet alleen gevolgen heeft voor waterkwantiteit en wateroverlast, maar ook voor de waterkwaliteit.

Subsidie akkerbouwers Drentsche Aa voor vermindering erfafspoeling

Diverse akkerbouwers in het stroomgebied van de Drentsche Aa maakten gebruik van de subsidieregeling om de afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen vanaf het erf naar oppervlakte- en grondwater te verminderen.

Bij het innamepunt van het waterbedrijf in De Punt worden gewasbeschermingsmiddelen nog te vaak in te hoge concentraties aangetroffen. Om schoon drinkwater nu en in de toekomst te garanderen zijn maatregelen nodig. Waterschap Hunze en Aa's, de provincie Drenthe en Waterbedrijf Groningen werken hierbij samen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Het doel was om in 2018 het aantal normoverschrijdingen met 50% te verminderen ten opzichte van 2012. In 2023 moet het aantal normoverschrijdingen met 95% zijn verminderd.

Om dat te bereiken, is de hulp van boeren hard nodig. De waterkwaliteit kan sterk verbeteren door de afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen vanaf het erf te verminderen. De subsidie vanuit het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer geldt voor bovenwettelijke maatregelen zoals aanleggen van een vloeiendichte vul- en wasplaats, overkappen daarvan, een zuiveringssysteem voor afvalwater of een systeem om waswater van kisten te reinigen en te desinfecteren zodat het hergebruikt kan worden.

Inzet consulent duurzame melkveehouderij

De provincie Drenthe heeft samen met de landbouwsector en belangenorganisaties een programma gemaakt voor het stimuleren en versterken van een toekomstgerichte landbouw en agribusiness in Drenthe. Omdat met name de melkveehouderij de komende jaren voor forse uitdagingen staat, wordt de sector door de Groenmanifestpartners (LTO Noord, Natuur- en Milieufederatie Drenthe, Het Drentse Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer) geholpen om te verduurzamen. De ambitie van deze partners is dat er in 2020 in Drenthe zoveel mogelijk sprake is van gesloten kringlopen van stikstof, fosfaat en organische stof op gebieds- en bedrijfsniveau. Het Drentsche Aa-gebied is een van de prioritaire gebieden waar consulent Mirjam Balkema op zoek is naar melkveehouders die mee willen doen. Van de eerste tranche van 50 deelnemers komen er 5 uit het Nationaal Park Drentsche Aa.

De tijd is rijp voor een gezamenlijke aanpak. De internationale marktvaart naar zuivel groeit naar verwachting de komende jaren fors en afschaffing van de melkquotering biedt mogelijkheden, maar alleen als de sector erin slaagt op een verantwoorde wijze in harmonie met haar leefomgeving te produceren en zich daarmee weet te onderscheiden. Daarbij moeten en kunnen vermindering van emissies, sluiten van kringlopen, aandacht voor de bodem, verbeteren van dierenwelzijn, versterken van biodiversiteit, weidegang en rendabele productie samengaan.

Intentieverklaring 'Stroomdalboerderij Drentsche Aa' getekend

Op 12 juli ondertekenden elf partijen de intentieverklaring 'Stroomdalboerderij Drentsche Aa'. Samen zetten zij zich de komende periode in voor het tot stand brengen van zo'n boerderij.

Het gaat om een modern landbouwbedrijf rond een schaapskudde, dat past in het esdorpenlandschap en dat de oude elementen ervan – essen, beekdalen en heidevelden – weer met elkaar verbindt. De bedrijfsvoering sluit aan op het kringloopprincipe van de esdorpenlandbouw. Door begrazing worden voedingsstoffen en mineralen uit de omgeving gehaald en verzameld in de schaapskooi. De mest wordt vervolgens verwerkt op de akkers. Hier worden onder andere oude streek-rassen van granen geteeld. De Stroomdalboerderij krijgt daarnaast een recreatieve en educatieve functie.

De intentieverklaring is ondertekend door: Gemeente Aa en Hunze, Gemeente Tynaarlo, Schaapskudde Het Stroomdal, Boerderijwinkel Eigen Erf, Staatsbosbeheer, Rabobank Assen en Noord-Drenthe, Nationaal Park Drentsche Aa, Gebiedsfonds Drentsche Aa, EIP_OG projectgroep Bio-economie Drentsche Aa, Provincie Drenthe en Stichting Heideboerderij Nederland.

Bio-economie Drentsche Aa: demoveld Wedbroeken

Een perceel bij de Nationaal Park Toegangspoort Wedbroeken tussen Tynaarlo en Zuidlaren, direct grenzend aan de parkeerplaats, heeft in 2018 voor het eerst gefungeerd als demonstratieveld in het kader van het project Bio-economie Drentsche Aa.

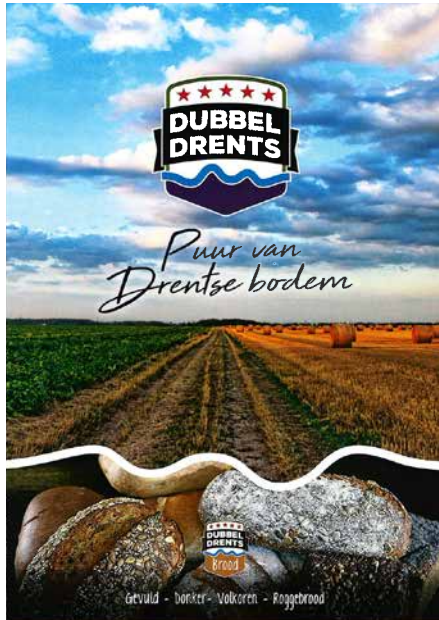
De bedoeling van het demoveld is boeren, burgers en buitenlui te laten kennismaken met een aantal gewassen die goed groeien in dit gebied en passen bij het landschap. Rond het demoveld wordt een programma voor voorlichting en educatie uitgevoerd. In het kader van het project Bio-economie wordt gezocht naar regionale afzetmarkten voor dit soort gewassen, zodat het voor boeren in het gebied aantrekkelijk wordt om ze te verbouwen. Dit kan bijdragen aan een duurzame van landbouw die de boerenbedrijven toekomstperspectief biedt en tegelijk samengaat met de natuur.

Het perceel is door de provincie Drenthe beschikbaar gesteld voor de EIP Operational Group Bio-economie Drentsche Aa. Namens deze groep beheert Maatschap Smeenge van De Zeegster Hoeve te Zeegse het demoveld. Als voorbereiding is het perceel in 2017 intensief bewerkt en ingezaaid geweest met de groenbemester bladrammenas. In 2018 waren er acht gewasstroken te zien met zomertarwe, haver, brouwgerst, quinoa (gierstmelde), teff, veldbonen, voederbieten en Tagetes (afrikaantjes). Rond de gewassen was een bloemenrand ingezaaid en tussen de stroken en rond het hele perceel lagen grasstroken, bedoeld als looppaden.

Het zaaizaad is ingekocht en deels kosteloos ter beschikking gesteld bij resp. door Agrifirm te Apeldoorn, Mts. Smeenge te Zeegse, Mts. Hoving te Tynaarlo, Dutch Quinoa Group te 's Hertogenbosch, Feije Dijksterhuis te Hijken, WPA Robertus te Westerbork, Frisian Seeds te Gorredijk en AND te Rolde. Het zaaien is uitgevoerd door het HLB, Daan Smeenge (zaaimachinecombinatie welwillend ter beschikking gesteld door Harm van Rhee te Gasteren), Feije Dijksterhuis en Loonbedrijf Bouwsema.

Het demoveld heeft een mooi beeld te zien gegeven en de meeste gewassen kenden een goede oogst. In 2019 worden opnieuw diverse gewassen gedemonstreerd.

Dubbel Drents broden

Op 4 januari werd Dubbel Drents gepresenteerd, de nieuwe merknaam voor een serie Drentse streekbroden. Het merk komt voort uit de Drentsche Aa streekbroden die een projectgroep onder leiding van bakker Patrick Harms in 2016 lanceerde in het kader van het project 'Streekproducten Drentsche Aa' (ook aangeduid als 'Graanproject'), onderdeel van het initiatief Bio-economie Drentsche Aa. De streekbroden van Dubbel Drents worden gemaakt van milieuvriendelijk geteelde granen (spelt, rogge en baktarwe) van boeren uit het Drentsche Aa-gebied. Zij laten deze bij de molenaar in Kropswolde malen tot meel. Dit meel gebruiken de warme bakkers uit het Drentsche Aa-gebied en ruime omgeving om de speciale Dubbel Drents broden te maken. De streekbroden zijn door deze bakkers zelf ontwikkeld en zijn verkrijgbaar in vier soorten: Dubbel Drents Gevuld (met heidehoning en rozijnen), Dubbel Drents Donker Meergranen (een donker oerbrood), Dubbel Drents Volkoren (mooi vol volkorenbrood) en Dubbel Drents Rogge/karnemelk.

Het brood van Dubbel Drents verbindt boeren, molenaar, bakkers en consumenten en zorgt voor een stukje extra beleving.

Proef met sensormetingen bezoekersstromen

In het voorjaar is bij de Toegangspoort Deurzerdiep een proef gestart om bezoekersstromen in beeld te brengen met de nieuwste sensortechnieken. IOT Nederland, ComResult en de Hogeschool Stenden tellen hiermee wandelaars, fietsers en auto's. Er worden minstens zeven soorten sensornodes getest. Zo wordt het Nationaal Park onderdeel van het 'Internet of Things' (IoT). De dekking die nodig is om de draadloze sensornodes te laten communiceren, komt van het zogeheten DIDI LoRa netwerk. DIDI staat voor Drents Internet der Dingen Initiatief, LoRa voor Long Range.

Het Drentsche Aa-gebied is hiermee pilot voor het landelijke programma Nationale Parken. Als de proef slaagt, zullen in de toekomst op strategische plekken meer sensoren worden geïnstalleerd om ontwikkelingen in bezoekersaantallen en patronen te volgen.

Landschap in zicht!

Bewoners van twee groepen dorpen (Taarlo/Oudemolen en Grolloo/Schoonloo) hebben in het voorjaar samen met externe deskundigen hun landschap verkend en gewaardeerd met de methode 'Landschap in Zicht!' Het was de eerste stap in het project 'Bewonersbetrokkenheid bij landschapsonderhoud, op weg naar streekbeheer in het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa'.

Uit deze exercitie zijn twee actielijsten voortgekomen met een breed scala aan activiteiten: van kennisexcursies en werken in het landschap tot overleg met de terreinbeherende organisatie, hulp voor de huiszwaluw en bijdragen aan de herinrichting van het centrum van een van de dorpen. De plannen voor Grolloo en Schoonloo werden op 13 juni gepresenteerd aan geïnteresseerde bewoners op een avond in zaal Hofsteenge in Grolloo.

De activiteiten worden door groepjes bewoners opgepakt, dorpsgenoten worden gestimuleerd om mee te doen en er worden contacten gelegd met andere (ondersteunende) organisaties.

Het project wordt begeleid door de BOKD en Landschapsbeheer Drenthe, met bijdragen van de provincie Drenthe, het gebiedsfonds Drentsche Aa, het Prins Bernard Cultuurfonds Drenthe en de gemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze.

Brug in het Bospad

Op 28 september hebben Ans van Wijk (Staatsbosbeheer) en Henk Brink (gedeputeerde provincie Drenthe) een nieuwe wandelbrug geopend in het Bospad, in bos bij Hooghalen. Het Bospad is de helft van een 5 kilometer lange, geheel verharde wandelroute tussen het Herinneringscentrum Kamp Westerbork en het voormalige kampterrein. De andere helft is het Melkwegpad. De nieuwe brug was noodzakelijk geworden doordat een deel van het pad een deel van het jaar onder water kwam te staan door de hogere waterstand in het gebied. De laatste jaren zijn maatregelen genomen om de waterhuishouding te herstellen ten behoeve van verdroogde vennen, waaronder het Hingsteveen. Daardoor kan het hoogveen zich hier weer verder ontwikkelen. Het gedeelte van de route dat onder water stond was oorspronkelijk een slenk. De slenk is hersteld en over de slenk is een fraaie houten brug aangelegd. Vanaf de brug is er een prachtig zicht op het Hingsteveen.

Zichtlijn bij brug over het Taarlosche Diep hersteld

De brug over het Taarlosche Diep bij Taarlo ligt in een veel gebruikte doorsteek door het beekdal. Dit verharde fietspad voert door drassige hooilanden, waar in het voorjaar weidevogels als kievit, grutto en wulp te zien zijn. Enkele jaren geleden is een bosje aan de kant van Taarlo verwijderd om de kruidenrijke vegetatie meer ruimte te geven. In de winter van 2017/18 is aan de andere kant van de brug flink gesnoeid; ook is een tiental bomen omgezaagd en zijn de stobben verwijderd. Het resultaat is een prachtige doorkijk over de beek en het beekdal.

Nieuwe brug Zeegserloopje

Waar de Hunebedstraat tussen Tynaarlo en Zeegse het Zeegserloopje kruist, zijn twee nieuwe bruggen aangelegd, een voor fietsers en voetgangers en een voor het gemotoriseerde verkeer. Door de aanleg van de bruggen is een nieuwe, effectieve faunapassage ontstaan: dieren kunnen nu zowel via het water als via de droge oever van de beek onder de weg door. Eerder kon dit alleen via een duiker. De bruggen zijn aangelegd door de gemeente Tynaarlo met financiële steun van de provincie Drenthe, het Nationaal Park Drentsche Aa, het waterschap Hunze en Aa's en Staatsbosbeheer.

Met droge voeten door nat natuurgebied De Heest

Staatsbosbeheer heeft in 2018 de bruggen op de wandelroute door De Heest vanuit Gasteren vernieuwd. Daardoor is het gebied voor wandelaars weer goed bereikbaar. Stevig, waterdicht schoeisel is daarbij overigens aan te raden, want De Heest is een mooi maar ook erg nat natuurgebied.

Vlnr. Dick Dijkstra, Dolf van der Weij, Karen Schuiling en Co Lambert

© Van Oost Media

Cultuurhistorisch wandelspoor in Eext geopend

Wethouder Co Lambert van de gemeente Aa en Hunze opende op 6 maart het cultuurhistorische wandelspoor in Eext. Het wandelspoor volgt het tracé van de voormalige spoorlijn Assen-Stadskanaal. Deze lijn werd in 1905 in gebruik genomen en heeft tot 1948 gediend voor personenvervoer. Tot 1970 is hij gebruikt voor goederenvervoer. De spoordijk van ongeveer 25 kilometer lang is vrijwel geheel bewaard gebleven en vormt nu een prachtig voetpad door het afwisselende landschap. Om ervoor te zorgen dat er geen fietsers, MTB'ers of motorcrossers over het wandelspoor rijden, zijn er twee draaihekken geplaatst, een aan het begin van de spoorbaan (gezien vanaf Anderen net na de tunnel onder de N33) en een halverwege (bij camping de Schaopvolte).

Plaggen voor de bijen van Gasteren

Op 17 maart hebben zo'n twaalf vrijwilligers in de Gasterse Duinen een nestelplaats voor wilde bijen aangelegd. Dat deden ze met name door te plaggen en zo de open zandplekken te creëren die de bijen nodig hebben. De actie vond plaats in het kader van de Bijenwerkdag, een initiatief van Het Drentse Landschap en Landschapsbeheer Drenthe in samenwerking met NLDoe! en Nederland Zoemt. Op zeventien locaties in Drenthe waren in totaal zo'n vijfhonderd vrijwilligers op deze dag in touw voor wilde bijen. Maar liefst de helft van alle 358 Nederlandse bijensoorten is bedreigd.

Werken aan veilige overstek A28 voor dieren

Op 20 april maakten de gedeputeerden Henk Staghouwer (Groningen) en Henk Jumelet (Drenthe) de plannen bekend om bij een aantal (snel)wegen tunnels voor dieren aan te leggen, zodat deze veilig kunnen oversteken. Dat deden ze op een plek aan de A28. Het traject van de snelweg tussen de stad Groningen en De Punt is een van de grootste barrières voor wilde dieren. Voorzieningen op dit traject zijn des te belangrijker

omdat aan weerszijden belangrijke natuurgebieden liggen waar veel dieren leven, inclusief bijzondere soorten als bever en otter. Van west naar oost: de Drentse Onlanden, de beekdalen van Drentsche Aa en Hunze en het Groningse Roegwold. De snelweg verhindert uitwisseling tussen de dierpopulaties van deze gebieden. De faunapassages brengen daar verandering in. Voor een deel zijn het nieuw aan te leggen tunnels speciaal voor de dieren. Maar in veel gevallen worden bestaande onderdoorgangen geschikt gemaakt, bijvoorbeeld door er loopplanken in aan te brengen. Op vijf overstekplaatsen (de stad zelf niet meegerekend) zijn of worden voorzieningen gemaakt, onder meer ter hoogte van de Eelder Schipsloot, bij de Witte Molen en in de bestaande fietstunnel ter hoogte van Glimmen. Voor het totale project, dat ook faunapassages in de A7 en een aantal andere wegen, voornamelijk in de provincie Groningen, omvat, is 6,5 miljoen beschikbaar. De helft van dat bedrag komt uit een Europees fonds. De provincie Drenthe draagt 0,5 miljoen euro bij voor de passage onder de A28. De resterende 3 miljoen euro komt van de provincie Groningen. Rijkswaterstaat, wegbeheerder van de A7 en A28, helpt de provincies mee bij de aanleg.

Doorfietsroute Groningen-Assen

De provincies Groningen en Drenthe werken samen met gemeenten aan 'doorfietsroutes' in de regio Groningen-Assen. Dit zijn fietspaden met weinig of geen verkeerslichten en zoveel mogelijk voorrang op kruispunten. Deze brede en comfortabele fietspaden worden goed onderhouden en worden in de winter als eerste sneeuw- en ijsvrij gemaakt. Met de aanleg van deze doorfietsroutes willen de provincies en andere betrokkenen bijdragen aan een goede bereikbaarheid van de regio, een gezonder leven stimuleren en toerisme en recreatie een impuls geven. Daarnaast wordt verwacht dat de fietssnelweg bijdraagt aan minder autoverkeer en dus minder uitstoot van schadelijk stoffen.

In de eindbeeldstudie (uit 2016) van de doorfietsroute Groningen-Assen zijn mogelijke varianten van het tracé opgenomen, knelpunten in beeld gebracht en uitgangspunten benoemd voor de verdere uitwerking. Een deel van het tracé gaat door het Nationaal Park Drentsche Aa.

Het eerste deel vanuit Groningen is inmiddels gerealiseerd. In 2018 is ook vanuit het Nationaal Park Drentsche Aa input geleverd voor de verdere ontwikkeling van de route richting Assen. Vooral het deeltraject ter hoogte van de 'Witte Molen' in de Glimmermadepolder is cruciaal. Hier kruist de Drentsche Aa – als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland – de A28, het Noord-Willemskanaal en de toekomstige doorfietsroute.

Aanpassing Loonediep/Taarlosche Diep

Op 11 juni hield het waterschap Hunze en Aa's in Taarlo een gebiedsbijeenkomst over de plannen voor aanpassing van het Loonediep en het Taarlosche Diep. Aanleiding voor deze voorgenomen aanpassing is de wens om meer water vast te houden in de beekdalen in periodes van veel neerslag, om de kans op wateroverlast stroomafwaarts te verkleinen.

Mede onder invloed van de klimaatverandering neemt die kans toe. Daarnaast is het voor de natuur in het beekdal gewenst om de waterstand in de beek te verhogen. Het waterschap verkent de mogelijkheden om deze doelen te bereiken zonder wezenlijke schade voor bewoners, grondeigenaren of andere grondgebruikers in en rond het beekdal. Daarom worden zij nadrukkelijk bij de planning betrokken. Met direct belanghebbenden worden individuele gesprekken gevoerd. Alle maatregelen worden eerst met omwonenden en andere belanghebbenden besproken voordat ze worden uitgevoerd.

Gemeente Aa en Hunze ambassadeur van de steenuil

De gemeente Aa en Hunze treedt op als ambassadeur van de steenuil. Ze is daarmee de eerste Drentse gemeente die inging op de vraag van het samenwerkingsverband Heel Drenthe Zoemt aan gemeenten om ambassadeur te worden voor een boerenlandsoort. De steenuil is een vogel die zich thuis voelt in kleinschalig boerenlandschap. Deze kleinste uil van ons land heeft het moeilijk door het verdwijnen van oude schuurtjes, houtwallen, hoogstamboomgaarden en andere landschapselementen. Hij komt in klein aantal nog voor in het Drentsche Aa-gebied, vooral in de omgeving van Amen, Balloo en Anderen. Op 17 oktober nam wethouder Henk Heijerman het 'Advies Steenuil Aa en Hunze' van Natuur- en Milieufederatie Drenthe en Landschapsbeheer Drenthe in ontvangst. Dit adviesrapport geeft aan wat de gemeente en andere grondgebruikers kunnen doen om de leefomgeving voor de steenuil te verbeteren. Het uiteindelijke doel is de vestiging van meer steenuilen in Aa en Hunze, en het herstel van de biodiversiteit van het kleinschalig landschap.

Heel Drenthe Zoemt is een samenwerking van Natuur- en Milieufederatie Drenthe, Landschapsbeheer Drenthe, Staatsbosbeheer, provincie Drenthe, De Vlinderstichting, Vlinderwerkgroep Drenthe, FLORON, Agrarische Natuur Drenthe, Het Drentse Landschap, IVN en KNNV Assen, IVN Emmen, Nederlandse Bijenhoudersvereniging, Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe en Duurzaam Bovensmilde.

Project Bosbeek feestelijk afgerond

Op 28 november werd de aanleg van de Bosbeek/Nijlandsloop bij Assen feestelijk afgerond. Wethouder Janna Booij van de gemeente Assen opende het recreatieve fiets-/voetpad dat de beide nieuw aangelegde beken begeleidt. Het Bosbeek-project is onderdeel van het project Assen-aan-de-Aa, de groene kant van het FlorijnAs-programma. De beken vormen samen een ecologische en recreatieve verbinding tussen de stad en het Drentsche Aa-gebied, waarbij tevens extra waterberging is gerealiseerd.

Informatieavond Geelbroek

Op 12 december hield uitvoeringsorganisatie Prolander een informatieavond in Ekehaar over de herinrichting van het gebied Geelbroek onder het motto 'Kom luisteren en praat mee, Geelbroek verandert!'. Na een lang voorbereidingstraject wordt het gebied, een van de brongebieden van de Drentsche Aa en onderdeel van het Natura 2000-gebied Drentsche Aa, de komende jaren ingericht als natuurgebied in combinatie met waterberging. Daarvoor gaat de grondwaterstand omhoog. Er zijn allerlei maatregelen genomen om wateroverlast en schade in de omgeving te voorkomen. Het plan voorziet ook in recreatieve maatregelen.

Project kwaliteitsimpuls Ruitersweg -Zeegsersteeg

Nationaal Park Drentsche Aa heeft het plan gepresenteerd om het traject Zeegsersteeg-Ruitersweg tussen Zeegse en Schipborg autoluw te maken door middel van bebording. Daardoor wordt het voor de vele recreanten op deze route aangenamer en veiliger wandelen, fietsen en ruiteren. Dit past in het beleid van het Overlegorgaan Drentsche Aa, zoals vastgelegd in het Beheer-, Inrichting- en Ontwikkelingsplan (BIO-plan) Drentsche Aa 2.0, om het autoverkeer in het gebied terug te dringen, met name op de zandpaden. Rust en stilte zijn twee belangrijke belevingsaspecten van het Drentsche Aa-gebied, die we de bezoekers willen laten ervaren. Ook de natuur heeft hier profijt van.

Tegelijk met de vermindering van het autoverkeer is een kwaliteitsimpuls voor het traject voorzien, waarbij de huidige rommelige situatie plaatsmaakt voor een mooi zandpad met een duidelijk gescheiden fietspad ernaast. De brug bij café De Liefde van de Drentsche Aa en directe omgeving wordt heringericht.

Op 16 januari 2018 is een eerste inloopavond over het project gehouden. Op basis van de reacties van de opmerkingen van de aanwezigen is het conceptplan aangepast. Een herziene versie is aan belangstellenden voorgelegd in een tweede inloopavond op 4 maart 2019; dit heeft opnieuw tot een aantal aanpassingen geleid. In mei 2019 heeft het Overlegorgaan het definitieve plan vastgesteld. Vervolgens is het aan de beide gemeenten (Aa en Hunze en Tynaarlo) om als bevoegd gezag een verkeersbesluit te nemen en de bijbehorende officiële inspraakprocedure op te starten.

Verouderde wandelroutes verdwenen

Staatsbosbeheer heeft in 2018 de elf bestaande gemarkeerde wandelroutes (paaltjesroutes) opgeheven. De routes, met bijbehorende folders, hebben jarenlang dienstgedaan maar waren inmiddels verouderd. In december zijn de paaltjes opgeruimd en de beschrijvingen van de website gehaald. In plaats daarvan biedt Staatsbosbeheer nu negen nieuwe c.q. aangepaste routes aan, in lengte variërend van 3 tot 20 kilometer. De hoogtepunten in de oude routes zijn allemaal hierin meegenomen. Verder zijn afkortingen gemaakt in de langere wandelroutes, zodat ook daar een rondje van zo'n 6 kilometer gewandeld kan worden. De lange wandelroute van 20 kilometer wordt alleen digitaal aangeboden; van de kortere routes zijn folders verkrijgbaar, onder meer in het informatiecentrum de Homanshof in Anloo. De folders en de wandelkaart van het Drentsche Aa-gebied zijn of worden aangepast. De paden waar de verwijderde routes langs gingen blijven gewoon open.

Natuurkampeerroute Drenthe

Er is een nieuwe meerdaagse fietsroute door Drenthe in gebruik genomen, de Natuurkampeerroute, die onder meer de drie Nationale Parken in onze provincie aandoet: Dwingelderveld, Drents-Friese Wold en Drentsche Aa. Deze route is ontwikkeld door Stichting De Groene Koepel (voorheen Stichting Natuurkampeerterrinen).

Drentsche Aa wandel-app

Het Nationaal Park Drentsche Aa heeft inmiddels vier eigen 'eigen' digitale wandelroutes: Deurzerdiep (varianten van 8, 5 en 1,5 kilometer), Wedbroeken, Andersche Diep en Ballooërveld. De apps van de eerste drie zijn te vinden op de website www.drentscheaa.nl en alle vier de routes zijn ook opgenomen in de verzameling gratis fiets- en wandelroutes op www.eindjeomindrenthe.nl, een initiatief van Het Drentse Landschap. Ze zijn ook als pdf te downloaden en te printen. Bij het uitstippelen van de routes zijn Nationaal Park Gidsen nauw betrokken. De app geeft op verschillende punten op de route informatie over de omgeving.

Projecten Staatsbosbeheer

Recreatie krijgt ruim baan

Gemeente Aa en Hunze, de Provincie Drenthe en Staatsbosbeheer maakten samen een visie voor meer recreatie in 't Gasselterveld. De voormalige zandwinning werd een natuurlijke zwemplas. Het spierwitte zand en helderblauwe water bleken deze zomer onweerstaanbaar voor veel recreanten. DX Adventures ging met Staatsbosbeheer een samenwerking aan en opende het grootste openwaterpark van Nederland. Alles om recreatie ruim baan te geven in 't Gasselterveld.

Foto: DX Adventures.

Vier Cabiners

In Drenthe werd als proef een Cabiner geplaatst: een zelfvoorzienend, verplaatsbaar modern trekkershuisje midden in de wilde natuur van het Hart van Drenthe. Het bleek een groot succes. Daarom zijn er in 2018 nog eens drie Cabiners in Drenthe neergezet. Nu is een trektocht tussen de Cabiners mogelijk. Het huisje kan na verloop van tijd verplaatst worden. Zo keert het gebied weer terug in zijn oorspronkelijke staat. Staatsbosbeheer werkt samen met de startup Cabiner. De huisjes zijn te boeken bij Buitenleven Vakanties.

Foto: Cabiner.

Jaaroverzicht 2018 Drenthe

Drents platform natuur

ROEGI is hét platform voor de liefhebber van Drentse natuur, landschap en cultuur. Je vindt er boeiende verhalen en het platform nodigt uit om natuur ontdekken en belevenissen te delen. Staatsbosbeheer werkt samen met vijf jaar samen met RTV Drenthe. In 2018 heeft Staatsbosbeheer samen met Drentse Landschap, IVN, Landschap Drenthe en de Provincie Drenthe. Naast tv zijn er ook andere activiteiten. Het platform van ROEGI en bouwen we een vitaler Drentse natuur. In 2018 staat alles op één website: roegi.nl

ROEGI!

Op pad

Pieter van Vollenhoven en Joop Schaminée waren dit voorjaar te gast in het Nationaal Park Drentsche Aa. Voor het MAX-programma Professors op pad trokken ze door de natuur om te observeren, te ervaren en te vertellen. In de Drentsche Aa gingen ze op pad met de boswachter. De uitzendingen waren in de zomer, binnenkort volgt de derde herhaling. Het was niet het enige landelijke tv-programma dat interesse had in de Drentsche Aa. Ook Het Klokhuis en Wildernis onder water kwamen filmen in het Nationaal Park.

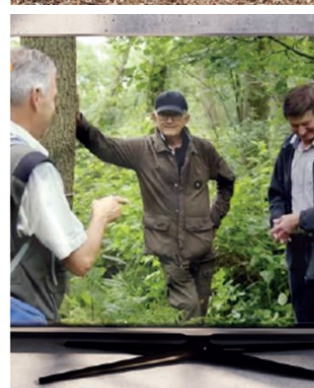

Foto: Stokvis Content.

Diverse bijeenkomsten en evenementen

Jongeren uit elf landen steken handen uit de mouwen in Drentsche Aa

Van 20 tot en met 31 augustus hebben zo'n twintig jongeren uit de hele wereld vrijwillig de handen uit de mouwen gestoken in Nationaal Park Drentsche Aa. Voor het elfde jaar werd dit project door SIW Internationale Vrijwilligersprojecten samen met Staatsbosbeheer in Oudemolen georganiseerd. De jongeren, die dit jaar uit Duitsland, Rusland, Japan, Mexico, Frankrijk, Spanje, Turkije, Taiwan, België en Wit-Rusland kwamen, kamperen bij de beheerboerderij van Staatsbosbeheer in Oudemolen. Onder begeleiding van een boswachter voeren de deelnemers intensieve werkzaamheden uit, zoals hooien, gras afvoeren, kleine boompjes en struiken uit moerassen verwijderen, opslag snoeien, heide plaggen en wandelroutepalen schilderen.

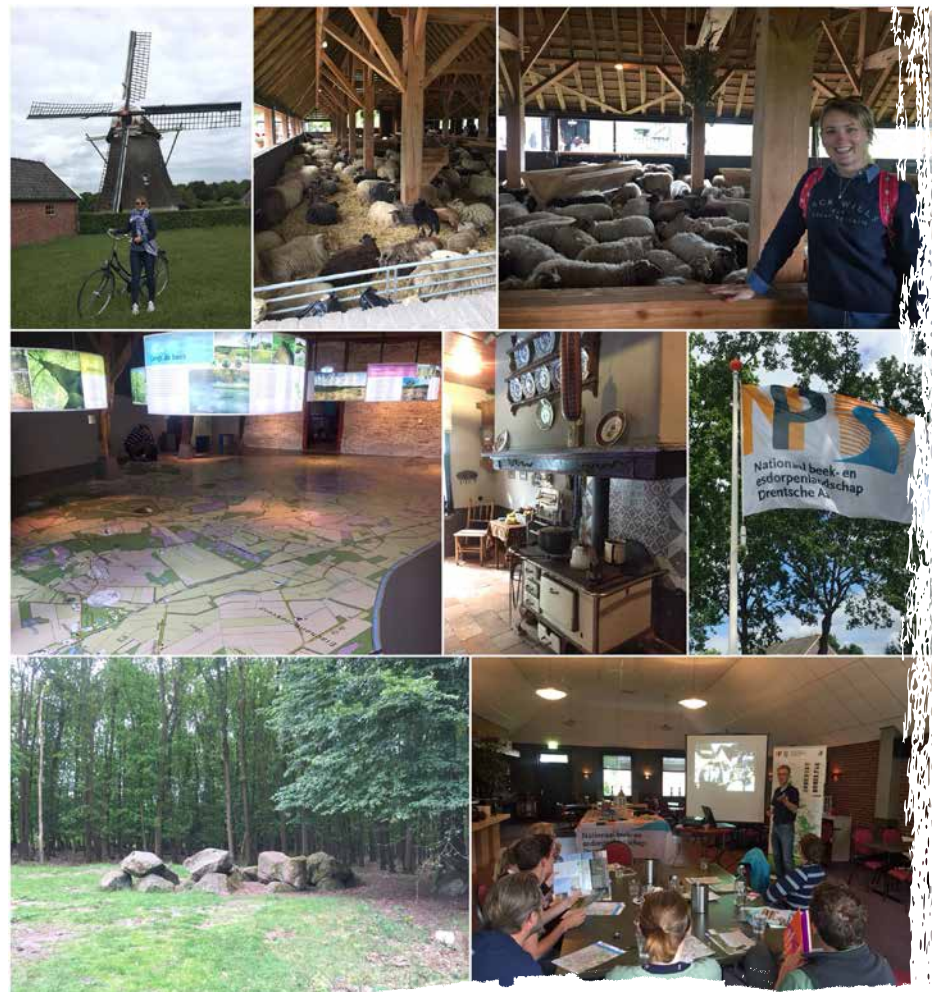
Het thema van dit jaar was 'crossing borders'; de jongeren zoeken zoveel mogelijk contact met de lokale gemeenschap van Oudemolen en omgeving, tijdens het werk, maar ook buiten werktijden. Omgekeerd biedt de lokale gemeenschap de helpende hand. Net als voorgaande jaren hebben gezinnen jongeren ontvangen voor het avondeten. De molen werd bezocht en Herinneringscentrum Kamp Westerbork ontving de groep met het verhaal van Anne Frank.

SIW is een organisatie die zich al 64 jaar inzet voor interculturele uitwisseling en de ontwikkeling van jongeren door onder andere vrijwilligersprojecten in Nederland te organiseren. De intensieve tijd die de jongeren samen doorbrengen en het kennismaken met elkaars cultuur, gewoonten en gebruiken leidt tot meer begrip tussen jongeren met verschillende achtergronden.

Staatsbosbeheer doet regelmatig een beroep op (internationale) vrijwilligers voor natuur- en recreatieonderhoud. Meer informatie over het project is te vinden op www.siw.nl/over-siw/nederlandse-projecten

Werkbezoek Engelse collega's

Op verzoek van EUROPARC heeft het Nationaal Park Drentsche Aa een excursie verzorgd voor Engelse medewerkers van Nationale parken en landschappen.

Pedaal Vocaal

Op 16 september vond Pedaal Vocaal plaats, een jaarlijks muzikaal fietsevenement in het Drentsche Aa-gebied. Op verschillende mooie locaties traden koren op die alle genres ten gehore brachten tijdens de concerten die steeds 25 minuten duurden. De organisatie van Pedaal Vocaal is trots op dit prachtige stukje Drenthe en daarom gaat van elk kaartje van de bezoekers één euro naar het Gebiedsfonds Drentsche Aa.

Pieter van Vollenhoven toont natuur Drentsche Aa

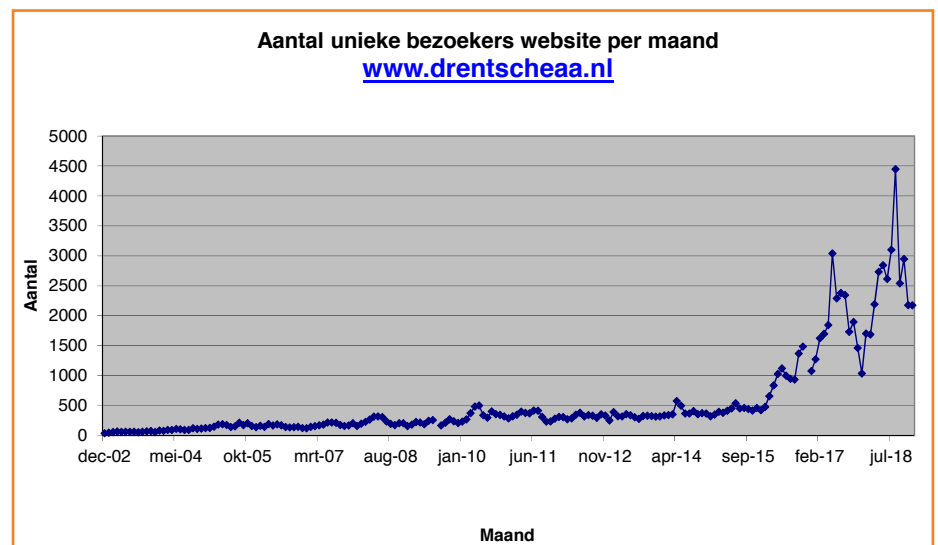

In de zesdelige serie 'Professors op pad' die omroep Max in 2018 uitzond, nam prof. mr. Pieter van Vollenhoven, verwoed natuurfotograaf, samen met zijn collega en vriend prof. dr. Joop Schaminée de kijker mee op een boeiende ontdekkingsreis in de natuur van ons land. Een van de afleveringen speelde zich af in het Drentsche Aa-gebied, waar de beide heren op pad gingen met boswachter Kees van Son. Zij gingen onder meer vissen midden in het Oudemolensche Diep en hoorden het verhaal van de bijna uitgestorven roggelelie, een akkerplant.

Website en sociale media

Website, Facebook, Twitter en Instagram

In 2018 is veel tijd geïnvesteerd in het bijhouden van de Nationaal Park Drentsche Aa social media. De website is bijgewerkt en teksten en beeldmateriaal zijn geactualiseerd. Steeds meer mensen weten de Nationaal Park social media te vinden en we zien de Drentsche Aa pagina's daarom als de belangrijkste informatiebronnen voor het gebied. Het is dus van groot belang dat onder meer de Drentsche Aa website goed wordt onderhouden en geactualiseerd. Dat betreft met name het activiteitenprogramma, de nieuwsrubriek en de (grote-)projectenpagina. De piek op 17 augustus 2018 is te verklaren door de uitzending 'Professors op Pad' bij Omroep Max over het Nationaal Park Drentsche Aa.

Op de interactieve Drentsche Aa beleefkaart kunnen bezoekers van de website een schat aan informatie vinden. Deze kaart houden we actueel.

Sociale media - Jaarstatistieken									
Stand van zaken per 31 december									
Facebook				Twitter				Instagramm	
https://www.facebook.com/DrentscheAa				https://twitter.com/npdrentscheaa				Nationaal_park_drentscheaa	
Likes		Totaal bereik gem. per jaar		Volgers		Tweets per jaar	Volgers	Berichten	
Aantal	% +/-	Aantal	% +/-	Aantal	% +/-		Aantal	% +/-	Aantal
31-12-2012	136	24		517					
31-12-2013	282	107%	83	246%	703	36%	423		
31-12-2014	597	112%	228	175%	936	33%	647		
31-12-2015	967	62%	361	58%	1344	44%	861		
31-12-2016	1482	53%	933	158%	1704	27%	752	330	91
31-12-2017	2473	67%	1076	15%	1964	15%	774	496	59
31-12-2018	2695	9%	666	-38%	2138	9%	522	748	51%

Steeds meer wordt gebruik gemaakt van de sociale media
 Twitter [#NPDRENTSCHEAA](https://twitter.com/NPDRENTSCHEAA),
 Facebook <http://www.facebook.com/DrentscheAa> en Instagram www.instagram.com/nationaal_park_drentscheaa. Via Twitter, Facebook en Instagram worden NP Drentsche Aa activiteiten bekend gemaakt.

Communicatie en educatie

beleef de natuur!

IVN draagt bij aan duurzame Nationale Parken

IVN heeft van het ministerie van LNV de taak gekregen om de voorlichting en educatie in de nationale parken, een van de vier kerntaken, inhoudelijke te ondersteunen en te coördineren. IVN levert daartoe binnen elk park een coördinator Communicatie & Educatie (C&E). In een aantal parken heeft de coördinator ondersteuning van een medewerker C&E voor de uitvoering van educatieve taken. De coördinator C&E werkt nauw samen met de secretaris en voorzitter van elk nationaal park. Het IVN is verantwoordelijk voor:

- het opstellen van een jaarplan C&E;
- de coördinatie en advisering van de uitvoerders van het C&E-aanbod;
- de ondersteuning van de uitvoering en ontwikkeling van het C&E-aanbod;
- het adviseren over de kwaliteit van het C&E-aanbod.

In dit hoofdstuk worden de producten, activiteiten en prestaties beschreven die de C&E-medewerkers (werkzaam bij IVN Drenthe) in 2018 voor het hele Nationaal Park Drentsche Aa 'van brongebied tot benedenloop' hebben geleverd in opdracht van het Overlegorgaan Nationaal Park Drentsche Aa.

De basis voor het C&E-aanbod en de voorzieningen in elk park wordt gevormd door het basis- en pluspakket C&E dat het IVN voor alle nationale parken heeft ontwikkeld en door het SNP en Overlegorgaan is vastgesteld. Hierin staan de met alle partners gemaakte afspraak over een gegarandeerd en gelijkwaardig minimaal basisaanbod – uitgevoerd door de partners – van producten, activiteiten en voorzieningen op het terrein van communicatie, voorlichting en educatie in de Nationale Parken. Doel is een gezamenlijk helder profiel. De Parken zijn vrij om daarnaast een eigen extra aanbod aan te bieden afhankelijk van de eigen specifieke situatie.

De laatste jaren is het besef sterk toegenomen dat wij zuinig moeten omgaan met onze natuur en ons landschap. Evenals het besef dat je niet jong genoeg kan beginnen om kennis en belangstelling voor natuur te wekken. Uit diverse onderzoeken blijkt dat natuur- en duurzaamheidseducatie werkt en goed als beleidsinstrument ingezet kan worden. Het heeft een positief effect op latere houding en gedrag. Ook educatie- en burgerparticipatieprojecten op dit gebied zijn veelbelovend. Voorinvesteringen door goede educatie worden ruimschoots terugverdiend.

IVN werkt landelijk vanuit vier thema's: kind & natuur, natuur in de buurt, natuur & recreatie en natuur & gezondheid. We zetten daarbij in op versterking van de 'bestuurlijke verankering' van natuur- en duurzaamheidseducatie bij bestuurders van rijk, provincies, gemeenten, waterschappen of andere opdrachtgevers. We richten ons op de duurzaamheidsdoelstellingen van beleidsmakers en bieden een infrastructuur en instrumentarium om zo veel mogelijk mensen en organisaties te betrekken.

'Ieder kind heeft recht op natuur' is een van de IVN-stellingen. Wetenschappelijk onderzoek biedt steeds meer aanwijzingen dat de toename van welvaartziekten onder kinderen samenhangt met de toenemende verwijdering tussen kinderen en natuur. IVN zet zich daarom extra in om kinderen weer buiten in de natuur te laten spelen en de natuur en het landschap te ervaren.

IVN Drenthe is onderdeel van IVN Noord (Groningen, Friesland en Drenthe). In Drenthe zijn daarnaast twaalf IVN-vrijwilligersafdelingen actief. IVN Drenthe houdt zich bezig met natuur- en milieueducatie en communicatie voor de verschillende doelgroepen: vrijwilligers, onderwijs (basis- en voortgezet onderwijs), overheden, bedrijfsleven en Nationale Parken.

Drentsche Aa onderwijsprojecten

In 2018 zijn weer de jaarlijkse Nationaal Park onderwijsprojecten binnen het primair en voortgezet onderwijs uitgevoerd.

Natuurspeurderstocht Drentsche Aa

In 2018 volgden honderd kinderen uit de gemeente Tynaarlo het onderwijsprogramma. Het onderwijsproject 'Drentsche Aa Natuurspeurderstocht' wordt elk jaar in de omgeving van Oudemolen uitgezet. Na afloop ontvingen alle kinderen een Drentsche Aa natuurspeurdersdiploma. De tocht wordt begeleid door de C&E-medewerker Nationaal Park Drentsche Aa, Nationaal Park Drentsche Aa gidsen, IVN-medewerkers en een boswachter en vrijwilligers van Staatsbosbeheer.

Drentsche Aa Jongeren Adviesbureau (JAB)

Het IVN-project 'Jongeren adviesbureau' wordt jaarlijks in opdracht van Nationaal Park Drentsche Aa uitgevoerd in het Drentsche Aa-gebied samen met het Dr. Nassau College, locatie Penta te Assen. 230 leerlingen maakten een promotiefilm voor Nationaal Park. In een volle ontvangstzaal van het provinciehuis te Assen presenteerden de kinderen de film en de highlights van hun projectweek aan gedeputeerde Henk Jumelet, coördinator C&E van het Nationaal Park Drentsche Aa André Brasse en secretaris van het Nationaal Park Drentsche Aa Kees Folkertsma. Op 26 juni organiseerden we een JAB dag voor Terra Eelde in Nationaal Park Drentsche Aa.

Levend bezoekersnetwerk

Naast de reguliere C&E-activiteiten stond ook in 2018 actualisatie en onderhoud van het Levend bezoekersnetwerk weer centraal. Het Levend bezoekersnetwerk vormt binnen het Nationaal Park Drentsche Aa een belangrijke schakel in zowel de interne als de externe informatievoorziening. Het samenhangend geheel van Toegangspoorthen, Knooppunten en informatiepunten wordt, gecombineerd met het gidsenprogramma, de website, brochures en overige (digitale) infomiddelen, gezien als het informatiecentrum van het hele Drentsche Aa-gebied. Het menselijk contact vormt een essentieel onderdeel van het Drentsche Aa informatienetwerk. De 'vaste' Drentsche Aa informatiepunten bestaan daarom uit gebiedsondernemers die de cursus Drentsche Aa gastheerschap hebben gevolgd. Ze zijn daarin opgeleid en geschoold in het verhaal van Nationaal Park, de organisatie, de ontstaansgeschiedenis van het gebied, wetenswaardigheden en de waarde van het landschap voor hun onderneming. Ook in 2018 zijn weer nieuwe Drentsche Aa gastheren en gastvrouwen aan het netwerk toegevoegd. De Drentsche Aa gidsen vormen het 'mobiele deel' van het netwerk.

Gastheren- en gastvrouwennetwerk

Het Nationaal Park Drentsche Aa beschikt inmiddels over meer dan 160 enthousiaste gastheren en gastvrouwen die werken op meer dan 82 bedrijven in het Drentsche Aa-gebied. Het gastheerschapnetwerk wordt gecoördineerd door de IVN-medewerkers C&E.

Communicatie, ondernemersdag en activiteiten

De Drentsche Aa gastheren en gastvrouwen worden voortdurend door de C&E-medewerkers op de hoogte gehouden van relevante informatie rond projecten en activiteiten die zich binnen het Drentsche Aa gebied afspelen. Ze staan allemaal op de perslijst. Ook worden zij voor bijeenkomsten, lezingen en openingen uitgenodigd. In februari organiseerden we voor de gastheren een 'ondernemerssafari' bij camping de reënwissel in Hoogersmilde en op 23 april een ondernemerscafé.

Nieuwe gastheren en -vrouwen afgestudeerd

In het voorjaar van 2018 zijn tien nieuwe Drentsche Aa gastheren en -vrouwen afgestudeerd die de cursus gastheerschap Drentsche Aa hadden gevolgd. De verplichte fietstocht voerde langs vele bijzondere cursuslocaties. Tussen de middag genoten de deelnemers traditioneel van een pannenkoek bij gastvrouw Emmy Mulderij van Pannenkoekenboerderij Brinkzicht te Gasteren. De fiets-excursie werd afgesloten met de uitreiking van de Drentsche Aa Gastheerschap certificaten door Hendrik Oosterveld, voorzitter van het Overlegorgaan Drentsche Aa.

Cursus Gastheerschap

In oktober/november is een nieuwe gastheerschapscursus gestart, waaraan ook aspirant gidsen meededen. Dit doen we om gidsen en gastheren samen op te laten trekken. Beide groepen leren elkaar kennen tijdens de cursus en beide leren over het verhaal van Nationaal Park Drentsche Aa. Speciaal voor de medewerkers van Landgoed Heidehof is een dagcursus gastheerschap georganiseerd.

Drentsche Aa gidsennetwerk

Gidsenteam

Nationaal Park Drentsche Aa beschikt over 30 enthousiaste en kundige Drentsche Aa gidsen. De coördinatie, scholing en kwaliteitsbewaking van het Drentsche Aa gidsennetwerk wordt verzorgd door de C&E-medewerkers.

Excursieprogramma en activiteiten

Samen verzorgden zij in 2018 zo'n 80 Drentsche Aa excursies. Daarnaast verzorgden ze meerdere externe excursieaanvragen, vaak maatwerk voor bedrijven en organisaties. Naast het excursieprogramma assisteerden de gidsen bij overige Drentsche Aa activiteiten zoals (informatie) markten en diverse onderwijsprogramma's voor zowel basis- als voortgezet onderwijs.

Fair Balloo

Nationaal Park Drentsche Aa-gidsen bemanden de Nationaal Park Drentsche Aa informatiestand op de fair bij gastheer Balloohoeve in Balloo

Gidsendag Weerribben-Wieden

Als dank voor hun inzet worden de Nationaal Park Drentsche Aa-gidsen elk jaar uitgenodigd voor de Nationaal Park Drentsche Aa gidsendag. In 2018 werd een bezoek gebracht aan Nationaal Park Weerribben-Wieden. Een Nationaal Park gids leidde de groep in de boot langs interessante locaties.

Gidsen bijscholingsmomenten

- Gidsenexcursie bij drinkwater productie locatie in Glimmen onder leiding van medewerkers van Waterbedrijf Groningen op 27 januari.
- EHBO-avond bij de Mikkelderhorst in Haren.

- Elk jaar volgen de Nationaal Park Drentsche Aa gidsen enkele bijscholingsmomenten, vaak in het veld. In 2018 werd een informatieve avond verzorgd door Agrarische Natuur Drenthe. De opgedane veldkennis tijdens de excursie wordt gebruikt tijdens de Nationaal Park Drentsche Aa excursies.
- In oktober wordt elk jaar de jaarplanning gidsenavond georganiseerd. De C&E-medewerkers stellen met de Nationaal Park gidsen het concept excursieprogramma samen. Voor deze avond worden ook partnerorganisaties uitgenodigd om excursies met Drentsche Aa gidsen in te plannen.
- Jaarlijks komt de gidsenklankbordgroep drie keer bijeen om met de medewerker C&E het excursieprogramma en gidsenzaken te bespreken en af te stemmen.
- Medewerkers van Waterschap Hunze en Aa's voorzagen de Nationaal Park gidsen van actuele informatie over de herinrichting van het Deurzerdiep-gebied.
- Vogelvezing met excursie verzorgd door Bert Dijkstra (Vogelgroep Drentsche Aa).

Bewonerscursus en bewonersdag

Op 7 april organiseerden we een bewonerssafari. Met 47 personen zijn we met een touringcar op pad gegaan door het Nationaal Park Drentsche Aa. Op diverse plekken hebben we verhalen over het Nationaal Park verteld en korte excursies gegeven.

In april hebben we een bewonerscursus van drie avonden gegeven aan zeventien enthousiaste gebiedsbewoners. Twee mensen uit deze groep zijn Nationaal Park Drentsche Aa gids geworden. Tijdens de cursus vertellen we de bewoners over het ontstaan van het landschap en de inrichting ervan door de mens. De cursus wordt goed ontvangen en als zeer waardevol ervaren. De cursus levert draagvlak voor het gebied op onder bewoners die hierdoor ambassadeurs van het Drentsche Aa gebied worden.

Overige activiteiten, (voorlichtings)bijeenkomsten, lezingen en excursies

- De C&E-medewerkers worden regelmatig gevraagd om maatexcursies of lezingen voor (internationale) gezelschappen te verzorgen.
- Nieuwjaarsbijeenkomst Nationaal Park Drentsche Aa op 6 februari in Tynaarlo mede georganiseerd.
- Dag van het Nationaal Park op 27 mei met excursies georganiseerd.
- Gidsenavond georganiseerd voor gidsen van Staatsbosbeheer, Geopark en Het Drentse Landschap in Orvelte.
- Drentsche Aa themalezing georganiseerd over de geologie van het Drentsche Aa-gebied door Harry Huisman (vijftig belangstellenden).
- Drentsche Aa themalezing over vogels van de Drentsche Aa, verzorgd door Bert Dijkstra (76 belangstellenden).
- Workshop verzorgd voor Junior Rangers op 12 mei.

Nationaal beek- en esdorpenlandschap uitgaven

Doorstroom

In 2018 zijn weer twee uitgaven verschenen van 'Doorstroom', het magazine voor gebiedsbewoners binnen het Nationaal Park Drentsche Aa en overige geïnteresseerden. Elke uitgave verschijnt in een oplage van 21.500 stuks.

Op Stap krant

In april verscheen de Op Stap krant 2018/2019 in een oplage van 34.500 exemplaren. Deze krant voor gebiedsbezoekers blad wordt veel gelezen en geprezen. Ook in 2018 hebben we weer dankbaar gebruik gemaakt van ons steunpunt café Popken Hollander in Anloo, zodat ondernemers hun voorraad vanuit het gebied kunnen aanvullen.

Digitale nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief verscheen in 2018 in februari, mei, september en december. De nieuwsbrief is beschikbaar voor iedereen die in het Nationaal Park Drentsche Aa is geïnteresseerd en wordt per mail verzonden. Abonneren kan via de website www.drentscheaa.nl. Inmiddels zijn 835 mensen op de digitale nieuwsbrief geabonneerd.

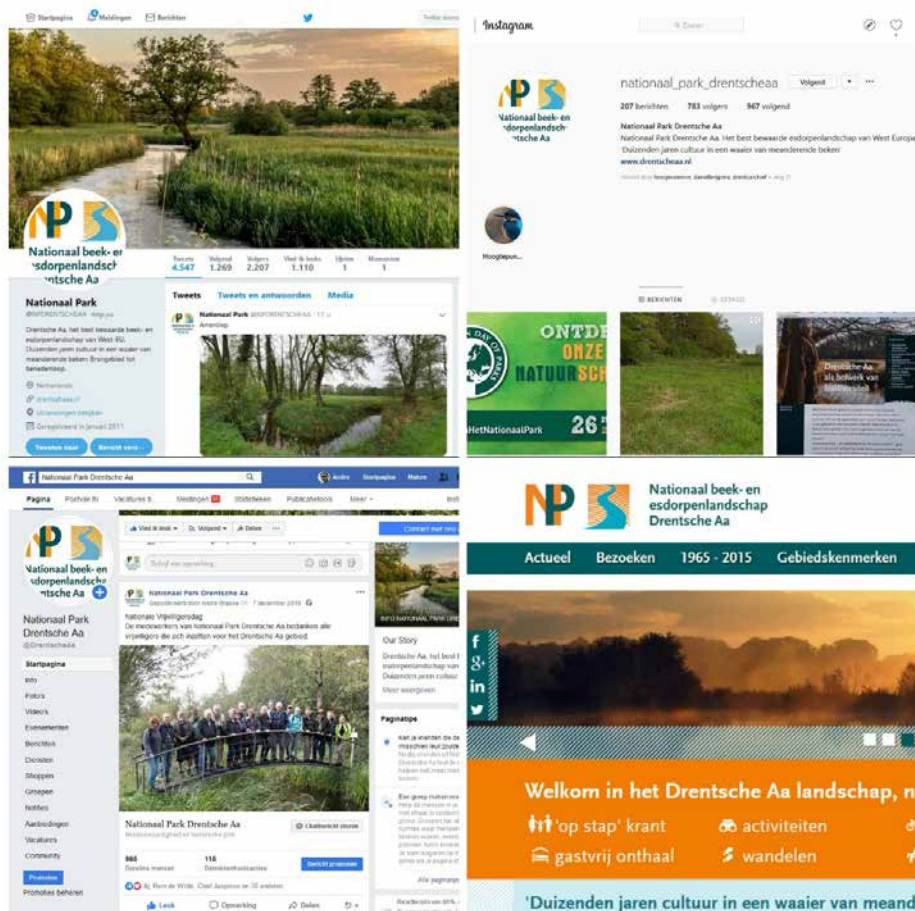
Nationaal Park Drentsche Aa website, sociale media en overige digitale producten.

Steeds meer wordt gebruik gemaakt van de nieuwe (sociale) media Twitter [#NPDRENTSCHEAA](https://twitter.com/NPDRENTSCHEAA) en Facebook <http://www.facebook.com/DrentscheAa> en Instagram. Via Twitter, Facebook en Instagram worden NP Drentsche Aa activiteiten bekend gemaakt.

De Drentsche Aa beleefkaart op de website wordt actueel gehouden. Een digitale kaart waarop bezoekers op onderwerp het Drentsche Aa gebied kunnen verkennen. Websitebezoekers kunnen een schat aan informatie vinden op deze interactieve kaart.

In 2018 zijn twee nieuwe Nationaal Park wandelroutes ontwikkeld, een langs het Andersche Diep en een over de es van Balloo.

De routes zijn te vinden op de bijgewerkte Nationaal Park wandelpagina: <https://www.drentscheaa.nl/divers/wandelen/>

Drentsche Aa publiciteit

Persberichten

In 2018 zijn meer dan honderd persberichten opgesteld en verstuurd voor Drentsche Aa excursies en Nationaal Park activiteiten en programma's.

Radio en televisie

Naast persberichten traden de Nationaal Park medewerkers en gidsen meerdere malen op in radio- en televisieprogramma's van RTV Drenthe, ROEG en Omroep Assen.

Diverse magazines

Artikelen over Nationaal Park Drentsche Aa zijn verschenen in verschillende (digitale) kranten, bladen en magazines zoals het magazine Noorderland.

Nationaal Park Drentsche Aa fotoarchief

Het Drentsche Aa fotoarchief wordt door C&E-medewerkers bijgehouden. In 2018 is het fotoarchief aangevuld met foto's van Nationaal Park activiteiten en publiciteitsdoeleinden. Ook gidsen, particulieren en partnerorganisaties stelden foto's beschikbaar voor het archief.

Regelmatig wordt voor Nationaal Park uitgaven en publiciteitsdoeleinden een beroep op het fotoarchief gedaan. Voor de Drentsche Aa gastheren en -vrouwen worden een aantal rechtevrije foto's beschikbaar gesteld.

Stichting Gebiedsfonds Drentsche Aa

Voor 2018 beschikte het bestuur van de stichting Gebiedsfonds Drentsche Aa over een budget van 30.000 euro om te besteden aan uitvoeringsprojecten en activiteiten die passen binnen de doelstelling. Het gaat om projecten gericht op het behoud en herstel van de cultuurhistorische, archeologische, aardkundige en landschappelijke waarden, de biodiversiteit en het watersysteem van het Nationaal Park Drentsche Aa. Aan drie projecten is een bijdrage toegekend.

Wandelroute Gasselte-Kostvliet

Het uitgangspunt van het project 'wandelroutes' van Stichting dorphuis Gasselte is om het recreatief-educatief aanbod rond Gasselte te versterken. Door het opwaarderen van de omgeving rondom het dorps huis kan dit een aantrekkelijke startlocatie voor wandelingen en excursies worden. Vanaf het dorps huis zijn de wandelpaden over de Gasselterheide, het Drouwenerzand en het waterwingebied al te bereiken, maar het aanbod kan beter gestructureerd en duidelijker gecommuniceerd worden. Daarnaast kan de informatievoorziening beter en kan het gebied vooral voor kinderen aantrekkelijker worden gemaakt. De basis is dat er vanaf het dorps huis een viertal wandelroutes starten: rondje Gasselterheide (1,5 km), Drouwenerzand (6 km), waterwingebied (3,6 km) en het dorps rondje (2,1 km). Op het centrale informatiepunt ter plaatse staat algemene informatie over het gebied en worden de routes beschreven. Dit informatiepunt kan tevens als startlocatie voor gebiedsexcursies dienen. De bijdrage van het Gebiedsfonds Drentsche Aa is bedoeld voor zes A3-informatieborden en drie wandelbankjes.

Maatregelen grote modderkruiper Drentsche Aa

In de periode 2014-2016 is onderzoek gedaan naar het voorkomen van de grote modderkruiper in het Drentsche Aa gebied. Op basis van dit onderzoek is vastgesteld dat er binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied slechts drie zeer kleine en geïsoleerde populaties van de grote modderkruiper voorkomen. In het onderzoeksrapport (De Bruin 2016) wordt nauwkeurig aangegeven welke werkzaamheden nodig zijn om de grote modderkruiper voor de Drentsche Aa te behouden. Op korte termijn ingrijpen was noodzakelijk om de populaties te behouden en te werken aan herstel van de populaties, hun leefgebied en het instandhoudingsdoel voor het Natura 2000 gebied. De 'populatie De Punt' is volledig in eigendom van Staatsbosbeheer en hier zijn met relatief eenvoudige ingrepen effectieve maatregelen in het leefgebied genomen. De provincie Drenthe heeft Stichting RAVON gevraagd om deze werkzaamheden uit te laten voeren en de herstelmaatregelen te coördineren en te begeleiden.

Businessplan 'Stroomdalboerderij Drentsche Aa'

Op 12 juli 2018 ondertekenden elf partijen de intentieverklaring 'Stroomdalboerderij Drentsche Aa'. Samen zetten zij zich de komende periode in voor het tot stand brengen van een 'Stroomdalboerderij' in Nationaal Park Drentsche Aa. Dit wordt een modern landbouwbedrijf rondom een schaapskudde. De boerderij past in het landschap van de Drentsche Aa en verbindt de oude cultuurhistorische elementen van het esdorpenlandschap: essen, beekdalen en heidevelden. De bedrijfsvoering sluit aan op het kringloopprincipe van het oude esdorpenlandschap. Er is sprake van een gesloten stofhuishouding waarbij de begrazing als doel heeft voedingsstoffen en mineralen uit de omgeving op te halen en te verzamelen in de schaapskooi. De mest wordt vervolgens verwerkt op de akkers. Hier worden onder andere oude streekassen van granen geteeld. De Stroomdalboerderij heeft daarnaast een recreatieve en educatieve functie. Men kan er informatie vinden over gesloten kringloopssystemen en mogelijk komt er een winkel waarin streekproducten worden verkocht.

Bijlagen

1 Organisatie Nationaal Park Drentsche Aa

Overlegorgaan/Gebiedscommissie Drentsche Aa

Voorzitter	Hendrik Oosterveld
Secretaris	Kees Folkertsma
Provincie Drenthe	Henk Jumelet
Waterschap Hunze en Aa's	Fien Heeringa
Gemeente Aa en Hunze	Henk Heijerman
Gemeente Assen	Janna Booij
Gemeente Haren	Mariska Sloot
Gemeente Tynaarlo	René Kraaijenbrink
Staatsbosbeheer	Ans van Wijk
BOKD	Theo Brugman
LTO Noord	Tanja Beuling
LTO Noord	Hans Mentink
Natuur- en Milieufederatie Drenthe	Reinder Hoekstra
Recreatiesector	Tienke Zingstra
Waterbedrijf Groningen	Riksta Zwart

Adviseur:

Ministerie van LNV, DG Natuur en Regio Jaap Verhulst

Programmateam Drentsche Aa

Secretaris Overlegorgaan	Kees Folkertsma (voorzitter)
Provincie Drenthe	Anneke Twijnstra
Provincie Drenthe	Alexandra
Waterschap Hunze en Aa's	Willem Kastelein
Gemeente Aa en Hunze	Arne Thieme
Gemeente Assen	Pieter Gautier
Gemeente Haren	Peter Teerhuis
Gemeente Tynaarlo	Jaap Nanninga
LTO Noord	Roel
Staatsbosbeheer	Bernie Jenster
BOKD	Luit Hummel
Recreatiesector	Greet
Recreatieschap Drenthe	Dick Dijkstra
Waterbedrijf Groningen	Mario Post
De Hondsrug UNESCO Geopark	Cathrien Posthumus
IVN Drenthe	André Brasse
Prolander	Frits Foekema
Prolander	Meriam Tuinstra

Agendalid:

Gemeente Midden-Drenthe Iris Zwartkruis
Natuur- en Milieufederatie Drenthe Judith van den Berg

Werkgroep Educatie, Communicatie en Recreatie (ECR)

IVN Drenthe	André Brasse
IVN Drenthe	Timanca Manak
Gemeente Aa en Hunze	José Reinholdt
Gemeente Assen	Mirjam
Gemeente Tynaarlo	Berend Kupers
Waterschap Hunze en Aa's	Cora Kuiper
Waterbedrijf Groningen	Wiejanda Moltmaker
Recreatiesector	Rein de Wilde
Staatsbosbeheer	Kees van Son
Staatsbosbeheer	Evert Thomas

Secretaris Overlegorgaan
Gebiedsbewoner
LTO Noord
De Hondsrug UNESCO Geopark
Het Drentse Landschap
Marketing Drenthe

Kees Folkertsma
Albert Hovius
Jannie Warringa
Liesbeth Simons
Hannah Schipper-Seton
Yvonne Cornax

2 Overzicht Gastheren en -vrouwen Drentsche Aa

Zie actueel overzicht op:

<http://www.drentscheaa.nl/divers/gastvrij-onthaal/>

**Nationaal Park
Drentsche Aa**

[Home](#) [Actueel](#) [Bezoeken](#) [1965 - 2015](#) [Gebied](#) [Organisatie en b](#)

[Home](#) / [Gastvrij onthaal](#)

Drentsche Aa Gastheren en -vrouwen

Nationaal Park Drentsche Aa heeft geen bezoekerscentrum. In plaats daarvan hebben we een netwerk van Drentsche Aa gastheren en gastvrouwen. Deze enthousiaste gebiedsondernemers hebben hiervoor een cursus Drentsche Aa gastheerschap gevolgd. U vindt ze verspreid over het gehele Drentsche Aa gebied. Ze zijn herkenbaar aan het Drentsche Aa gevelbordje met de grote i.

3. Besluitenlijst Overlegorgaan 2018

BESLUITENLIJST d.d. 22 januari 2018

Van de 53e vergadering van het Overlegorgaan Drentsche Aa in Landhuishotel-Restaurant Rikus, Hoofdstraat 10 te Eext

Besluit/actie	Door wie?	Voor wanneer?
Projectbeschrijving duurzame bollenteelt op vragen bij het waterschap en naar de heer Hoekstra mailen	Secretaris	Z.s.m., uiterlijk volgende vergadering d.d. 15 mei 2018
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stelt het verslag van 6 november 2017 vast met inachtneming van de ter vergadering gemaakte opmerkingen	Secretaris	
Hand-out van de presentatie Initiatiefgroep EIG-OG Bio-economie rondmailen onder leden Overlegorgaan	Secretaris	Zie e-mail d.d. 8 februari 2018
Het Overlegorgaan Drentsche Aa geeft opdracht een voorstel uit te werken voor een gezamenlijke aanpak van de energietransitie binnen het Nationaal Park Drentsche Aa en verstrekt deze opdracht aan een samen te stellen 'initiatiefgroep' bestaande uit deskundigen (intern en extern) uit het opgestarte kennis- en kwaliteitsnetwerk.	Secretaris / Natuur- en Milieufederatie Drenthe	
Het samenvattend verslag van de inloopavond 'Kwaliteitsimpuls Ruitersweg – Zeegsersteeg' is d.d. 2 februari 2018 aan aanwezigen toegestuurd en zal bij de vergaderstukken voor de volgende vergadering van het Overlegorgaan worden gevoegd.	Secretaris	
Na de vergadering is de definitieve datum vastgesteld op donderdag 6 september 17:00 uur tot en met vrijdag 7 september 17:00 uur (dus inclusief een overnachting).	Secretaris	
Het advies van de Bestuurlijke Voorbereidingscommissie Drentsche Aa aan GS agenderen voor de volgende vergadering van het Overlegorgaan	Secretaris / Anneke Twijnstra	
In volgende vergadering een presentatie vanuit het provinciale Programma Vrijtijdseconomie over het onderzoek vitaliteit vakantieparken. De secretaris zal dit idee verkennen.	secretaris	

BESLUITENLIJST d.d. 15 mei 2018

Van de 54^e vergadering van het Overlegorgaan Drentsche Aa in Dorpshuis 'De Tiehof', Bakkerweg 4 te Onnen

Besluit/actie	Door wie?	Agendapunt
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stelt het verslag van 22 januari 2018 vast met inachtneming van de ter vergadering gemaakte correcties en opmerkingen	Secretaris	
Afspraak is dat resultaten pilot Vitale Vakantieparken specifiek voor het Drentsche Aa-gebied t.z.t. met het Overlegorgaan worden gedeeld.	Secretaris / progVTE	4
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stemt in met financiering van Projectplan Ruitertoerisme Drentsche Aa vanuit Bestedingenplan, op drie voorwaarden: 1) voorde alleen geschikt ruiter te paard; 2) dat de gebruikers van ruiter- en MTB-paden gezamenlijk de verantwoordelijkheid voelen ten aanzien van adequaat beheer en onderhoud. Staatsbosbeheer zorgt voor opheldering over nut en noodzaak van de door Staatsbosbeheer geplaatste slagbomen en	Secretaris Ans van Wijk	7.3
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stemt in met financiering Projectplan (ST) OER(E)! fietsroutes vanuit het Bestedingenplan, met inachtneming van de ter vergadering ingebrachte aandachtspunten	Secretaris	7.4
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stemt in met financiering Projectplan Levend bezoekersnetwerk Drentsche Aa 2.0 vanuit het Bestedingenplan, met inachtneming van de ter vergadering ingebrachte aandachtspunten	Secretaris	7.5

Besluit/actie	Door wie?	Agendapunt
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stemt in met de opdrachtbeschrijving en deelname vanuit Nationaal Park Drentsche Aa aan concept-intentieverklaring Stroomdalboerderij Drentsche Aa, met inachtneming van de ter vergadering ingebrachte aandachtspunten (in het bijzonder: a) de intentie betreft uitsluitend de projectinhoud, niet de financiën (is pas na opstelling uitvoeringsbegroting in fase 3 aan de orde); b) vooralsnog geen publicatie persbericht)	Secretaris	7.6
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stemt in met opdracht Voorstel Merkontwikkeling Nationaal Park Drentsche Aa, te financieren vanuit het Bestedingenplan, met inachtneming van de ter vergadering ingebrachte aandachtspunten	Secretaris	8.1
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stelt het Jaarverslag 2017 Nationaal Park Drentsche Aa vast, met inachtneming van de besproken aanvullingen en de ter vergadering ingebrachte aandachtspunten. Mevrouw Van Wijk zal intern navragen in hoeverre de prestatieafspraken, waar de secretaris naar vroeg, al zijn uitgevoerd	Secretaris Ans van Wijk	9
Opstellen en rondsturen brief aan GS, met interpretatie Nationaal Park Drentsche Aa op Landschapsvisie Drentsche Aa 2.0 (o.a. oproep aan gemeenten tot tijdelijk stilleggen duurzaamheidsinitiatieven en aan alle betrokken partijen om Drentsche Aa-gebied koesteren).	Secretaris	10.1.2

BESLUITENLIJST d.d. 15 oktober 2018

Van de 55^e vergadering van het Overlegorgaan Drentsche Aa

in het Staatsbosbeheer Buitencentrum Boomkroonpad, Steenhopenweg 4 te Drouwen

Besluit/actie	Door wie?	Agendapunt
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stelt het verslag van 15 mei 2018 vast met inachtneming van de ter vergadering gemaakte correcties en de opmerkingen over de verslagvorm	Secretaris	2
Het Overlegorgaan Drentsche Aa besluit project Cabines Oer Drenthe opnieuw te agenderen voor de vergadering van 21 januari 2019.	Secretaris en mw. Van Wijk	5.3
Het Overlegorgaan besluit actief betrokken te willen zijn bij de partiële verdubbeling N34 Emmen-De Punt. Verkend wordt of dit een onderwerp is voor het Kennis- en kwaliteitsnetwerk Drentsche Aa.	Secretaris	7
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stelt het Bestedingenplan 2019 Nationaal Park Drentsche Aa vast	Secretaris	8
Het Overlegorgaan Drentsche Aa stelt het Vergaderschema 2019 vast	Secretaris	9

4 Eindafrekening Bestedingenplan 2018

Project	Trekker / Opdrachtgever	Uitgaven
Integrale Kanskaart (IKK): uitwerking van benoemde projecten	Secretariaat, AND, andere partijen	€ 0
Landschapsvisie (LV) Uitwerking van benoemde projecten + kennis- en kwaliteitsnetwerk Drentsche Aa: thema klimaat&energie	SBB / gemeenten / SLD / secretariaat /	€ 9.411
PvA Levend Bezoekersnetwerk (LBN): uitwerking van benoemde projecten + herkenbaarheid informatiepunten + beheer&onderhoud	Secretariaat / IVN	€ 41.954
Extra inzet IVN + uitvoeren V&E+C jaarprogramma	IVN / werkgroep ECR	€ 60.256
Nieuwsbrief Doorstroom (2 keer per jaar) + OpStap-krant 2018	werkgroep ECR	€ 18.535
Folders, promotiemateriaal etc.	werkgroep ECR / secretariaat	€ 10.038
Projecten (inclusief vrijval oude verplichting uit 2017): Kinderfietsroute Toeplah + verkenning Flintenwaand + Leernetwerk Ruimtelijke Kwaliteit + 'Stroomdalboerderij Drentsche Aa'	Secretariaat / Staatsbosbeheer / Waterschap	€ 7.820
Monitoringsrapportage Drentsche Aa - 3e Meting (2017)	Secretariaat	€ 40.732
Uitwerken/ondersteuning Gebiedsfonds Drentsche Aa	Secretariaat / werkgroep ECR / SBB	€ 247
Onderhoud website: toevoegen digitale wandelApps	Secretariaat	€ 990
Kosten SNP + EUROPARC	Secretariaat	€ 4.544
Kosten Overlegorgaan Drentsche Aa	Secretariaat	€ 11.213
Publieksdag Drentsche Aa (ingezet als voorschot voor film =HABITAT=)	Secretariaat	€ 5.000
Onvoorzien	Secretariaat	€ 1.492
TOTAAL		€ 212.230

5 Overzicht afgeronde projecten

Afgeronde projecten 2002 - 2018		
Stand van zaken 31 december 2018		
Thema	Aantal projecten	Totale investering
Landbouw	29	€ 2.539.949
Natuur en Landschap	61	€ 8.359.931
Recreatie	55	€ 6.063.805
V&E (excl. Basispakket)	14	€ 778.915
Water	28	€ 23.059.633
Wonen en Leefbaarheid	35	€ 2.517.797
Gebiedsfonds Drentsche Aa	30	€ 1.588.664
TOTAAL	252	€ 44.908.694

Financiële verdeling afgeronde projecten 2002 - 2018		
Stand van zaken 31 december 2018		
Totale kosten	€ 44.908.694	%
EU-geld	€ 5.613.612	12,5%
Totale Rijksbijdrage	€ 11.742.449	26,1%
ROM/WCL	€ 3.482.653	7,8%
SGM/SGB	€ 2.411.307	5,4%
overig (o.a. ICES, Belvedere)	€ 5.848.488	13,0%
Totale Provinciale bijdrage	€ 8.619.629	19,2%
Provincie	€ 6.199.460	13,8%
NBEL	€ 1.036.723	2,3%
NL	€ 1.383.446	3,1%
Waterschap	€ 3.529.416	7,9%
Gemeenten	€ 8.659.492	19,3%
Staatsbosbeheer / HDL / NM	€ 1.495.880	3,3%
Particulieren	€ 1.228.273	2,7%
Gebiedsfonds Drentsche Aa	€ 152.994	0,34%
Overig	€ 3.866.951	8,6%

6 Actuele nieuwsberichten op de website in 2018

Verdwijnen wandelroutes Drentsche Aa

18 december 2018 - Verdwijnen wandelroutes Drentsche Aa

Geelbroek verandert - Informatieavond 12 december 2018

30 november 2018 - De inrichting van het gebied Geelbroek verandert de komende jaren. In december worden de plannen voor landschap en nieuwe natuur nader toegelicht aan de betrokkenen. De bijeenkomst is 12 december in Ekehaar.

Terugblik gecombineerde inloopavond Bosbeek/Nijlandsloop en projecten omgeving Dennenweg

29 november 2018 - Terugblik gecombineerde inloopavond Bosbeek/Nijlandsloop en projecten omgeving Dennenweg

Project Bosbeek feestelijk afgerond

29 november 2018 - Project Bosbeek feestelijk afgerond

De Pixi is wakker! Maar wat is de Pixi eigenlijk?

19 november 2018 - De Pixi is wakker! Maar wat is de Pixi eigenlijk?

NP Vogellezing door Telgroep Drentsche Aa

6 november 2018 - Vogels van de Drentsche Aa

Op woensdagavond 14 november 20:00 uur houdt Nationaal Park Drentsche Aa in CR 'Het Witte Huis' te Zeegse een vogellezing, verzorgd door de "Telgroep Drentsche Aa". Aanmelding voor deze avond kan door een email te sturen aan: t.manak@ivn.nl. Toegang is gratis. De zaal is open vanaf 19:30 uur.

Wethouder Aa en Hunze ontvangt 'Advies Steenuil'

25 oktober 2018 - Wethouder Aa en Hunze ontvangt 'Advies Steenuil'

Natuur lijdt flink onder stikstof-hotspot Nederland

18 oktober 2018 - Natuur lijdt flink onder stikstof-hotspot Nederland

Vergadering Overlegorgaan Drentsche Aa

5 oktober 2018 - Vergadering Overlegorgaan Drentsche Aa

Nacht van de nacht

2 oktober 2018 - Nacht van de nacht

Zoek het uit! - Waarvoor zijn de grote portalen over de N33 bij Rolde en Gieten?

27 september 2018 - Zoek het uit! - Waarvoor zijn de grote portalen over de N33 bij Rolde en Gieten?

Opening brug Hingsteveen

25 september 2018 - Opening brug Hingsteveen

Extra herstelmaatregelen in natuurgebieden

13 september 2018 - Extra herstelmaatregelen in natuurgebieden

Voorlichting over duurzame onkruidbestrijding blijft nodig

6 september 2018 - Het blijft nodig om inwoners uit het Drentsche Aa-gebied bewust te maken over milieuvriendelijke onkruidbestrijding. Uit twee onderzoeken blijkt dat er regelmatig glyfosaat en andere schadelijke middelen gebruikt worden, vermoedelijk heeft dit te maken met tuinonderhoud.

Jaarverslag 2017 online beschikbaar

4 september 2018 - Het jaarverslag 2017 van het Nationaal Park Drentsche Aa is online beschikbaar.

Professors op pad in het Drentsche Aa

20 augustus 2018 - Professors op pad in het Drentsche Aa

Pedaal Vocaal op zondag 16 september 2018

16 augustus 2018 - Pedaal Vocaal op zondag 16 september 2018

Boerenfietstocht Rolde en omstreken

6 augustus 2018 - Boerenfietstocht Rolde en omstreken

Intentieverklaring 'Stroomdalboerderij Drentsche Aa' getekend

23 juli 2018 - Intentieverklaring 'Stroomdalboerderij Drentsche Aa' getekend

Omroep Max gaat met professor Pieter van Vollenhoven de natuur in

17 juli 2018 - Professors op Pad

Deurzerdiep onder water; zichtbare verbetering

11 juli 2018 - Deurzerdiep onder water; zichtbare verbetering

Deltacommissaris op bezoek in gebied de Drentsche Aa

9 juli 2018 - Deltacommissaris op bezoek in gebied de Drentsche Aa

Cursus Gastheerschap Nationaal Park Drentsche Aa 2018

25 juni 2018 - In oktober start Nationaal Park Drentsche Aa een nieuwe cursus Gastheerschap voor (recreatie)ondernemers.

Gebiedsbijeenkomst aanpassing Loonerdiep-Taarlooschediep

7 juni 2018 - Gebiedsbijeenkomst aanpassing Loonerdiep-Taarlooschediep

Natuurkampeerroute Drenthe

30 mei 2018 - Natuurkampeerroute Drenthe

Vergadering Overlegorgaan Drentsche Aa

7 mei 2018 - Vergadering Overlegorgaan Drentsche Aa

Nieuwe brug Drentsche Aa

7 mei 2018 - Nieuwe brug Drentsche Aa

Provincies aan de slag met dierentunnels bij A28

21 april 2018 - De provincies Groningen en Drenthe gaan bij een aantal (snel) wegen tunnels voor dieren aanleggen, zodat ze veilig kunnen oversteken. Deze zogeheten faunapassages komen bij de rijkswegen A7 en A28, bij één weg in de gemeente Haren en bij drie wegen in de gemeente Midden-Groningen. Beide provincies krijgen een bijdrage vanuit Europa voor de aanleg. In totaal wordt er 6,5 miljoen uitgetrokken. De gedeputeerden Henk Staghouwer (Groningen) en Henk Jumelet maakten vrijdag 20 april langs de A28 de plannen bekend.

Dotterbloemen in de Drentsche Aa komen weer in bloei

19 april 2018 - Dotterbloemen wijzen op de aanwezigheid van kwelwater: grondwater uit de (diepe) ondergrond.

Drenthe gaat melkveehouders belonen voor duurzaamheid

12 april 2018 - Drentse melkveehouders krijgen extra hulp en beloning voor het verduurzamen van hun bedrijf. Die hulp bestaat uit het maken van een duurzaamheidsplan op maat en een financiële beloning voor de duurzaamheidsstappen die zij vervolgens weten te realiseren.

Met droge voeten door nat natuurgebied De Heest

11 april 2018 - Met droge voeten door nat natuurgebied De Heest

Dichtbij de bever

10 april 2018 - Dichtbij de bever

Eerste Nationale Bijentelling op 21 en 22 april

3 april 2018 - Eerste Nationale Bijentelling op 21 en 22 april

Subsidieregeling akkerbouwers Drentsche Aa voor vermindering erfafspoeling opengesteld

29 maart 2018 - Subsidieregeling akkerbouwers Drentsche Aa voor vermindering erfafspoeling opengesteld

Plaggen voor de bijen van Gasteren

19 maart 2018 - Plaggen voor de bijen van Gasteren

Cultuurhistorische wandelspoor in Eext geopend

12 maart 2018 - Cultuurhistorische wandelspoor in Eext geopend

Caspar loopt - Jubileumuitgave 15 jaar Nationaal Park Drentsche Aa

2 maart 2018 - Inmiddels bestaan wij als Nationaal Park Drentsche Aa alweer 15 jaar, met in december 2017 ons 3e lustrum. En om dat niet ongemerkt voorbij te laten gaan hebben wij deze jubileumuitgave samengesteld in samenwerking met Caspar Janssen. Hij loopt een jaar lang door Nederland en brengt al doende het landschap in kaart, en daarmee de planten, dieren, mensen en kwesties van het Nederlandse land. In zijn column 'Caspar loopt' doet hij daarvan verslag.

Bekendmaking vaststelling Natura 2000-beheerplan Drentsche Aa

2 maart 2018 - Definitieve vaststelling Natura 2000-beheerplan Drentsche Aa

Terugblik gecombineerde inloopavond Bosbeek/Nijlandsloop en projecten omgeving Dennenweg

20 februari 2018 - Terugblik gecombineerde inloopavond Bosbeek/Nijlandsloop en projecten omgeving Dennenweg

Bewonerscursus NP Drentsche Aa 11, 18 en 25 april 2018

15 februari 2018 - Op 11, 18 en 25 april 2018 houdt Nationaal Park Drentsche Aa een bewonerscursus over het Drentsche Aa gebied.

7 april 2018 Bewonersdag Nationaal Park Drentsche Aa

15 februari 2018 - 7 april 2018 Bewonersdag Nationaal Park Drentsche Aa

15 feb. Drentsche Aa themalezing 'Strepen in het landschap'

5 februari 2018 - 15 feb. Drentsche Aa themalezing 'Strepen in het landschap'

Gemeente Aa en Hunze ambassadeur van de steenuil

5 februari 2018 - Gemeente Aa en Hunze ambassadeur van de steenuil

Drentsche Aa, Landschap met Energie?

1 februari 2018 - Begin december 2017 organiseerden we de startbijeenkomst van het kennis en kwaliteitsnetwerk Drentsche Aa. Twintig deelnemers afkomstig van veertien verschillende organisaties deelden kennis en opinies over een actueel thema: de mogelijke impact van de energietransitie op de leefomgeving en het landschap van de Drentsche Aa.

Hoe diersporen het bos tot leven laten komen

30 januari 2018 - Hoe diersporen het bos tot leven laten komen

Planning groot onderhoud bomen Anloo, Gasteren, Schipborg

26 januari 2018 - De gemeente Aa en Hunze gaat groot onderhoud uitvoeren aan de bomen binnen de bebouwde kom van Anloo, Gasteren en Schipborg

Werkzaamheden brug Zeegserloopje

24 januari 2018 - Werkzaamheden brug Zeegserloopje

Vergadering Overlegorgaan Drentsche Aa

12 januari 2018 - Vergadering Overlegorgaan Drentsche Aa

7 Adressen partners

Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
Postbus 122, 9400 AC Assen
Bezoekadres: Westerbrink 1 in Assen
T (0592) 365555
E drentscheaa@drenthe.nl
www.drentscheaa.nl

IVN Drenthe
Postbus 125
9400 AC Assen
T (0592) 371740
www.ivn.nl

Staatsbosbeheer
Postbus 333
9700 AH Groningen
T (050) 7074444
www.staatsbosbeheer.nl

LTO Noord
Postbus 186
9200 AD Drachten
T (088) 8886666
www.ltonoord.nl

Recreatiesector
p/a Recreatieschap Drenthe
Brink 4b
7981 BZ Diever
T (0521) 593210
www.recreatieschapidrenthe.nl

Natuur- en Mileufederatie Drenthe
Hertenkamp 6
9401 HL Assen
T (0592) 311150
www.nmfdrenthe.nl

Waterschap Hunze en Aa's
Postbus 195
9640 AD Veendam
T (0598) 693800
www.hunzeenaas.nl

Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD)
Dr. Nassaulaan 3a
9401 HJ Assen
T (0592) 315121
www.bokd.nl

Gemeente Aa en Hunze
Postbus 93
9460 AB Gieten
T (0592) 267777
www.aaenhunze.nl

Gemeente Assen
Postbus 30018
9400 RA Assen
T (0592) 366911
www.assen.nl

Gemeente Haren
Postbus 21
9750 AA Haren
T (050) 5339911
www.haren.nl

Gemeente Midden-Drenthe
Postbus 24
9410 AA Beilen
(0593) 539222
www.middendrenthe.nl

Gemeente Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA Vries
T (0592) 266662
www.tynaarlo.nl

NV Waterbedrijf Groningen
Postbus 24
9700 AA Groningen
T (050) 3688688
www.waterbedrijfgroningen.nl

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
T (070) 3798911
www.rijksoverheid.nl

Provincie Drenthe
Postbus 122
9400 AC Assen
T (0592) 365555
www.drenthe.nl

De Hondsrug UNESCO Global Geopark
Bronnegerstraat 12
9531 TG Borger
(0599) 236374
www.geoparkdehondsrug.nl

Nationale Parken

- 1 Schiermonnikoog
- 2 Lauwersmeer
- 3 Duinen van Texel
- 4 De Alde Feanen
- 5 **Drentsche Aa**
- 6 Drents-Friese Wold
- 7 Dwingelderveld
- 8 Weerribben-Wieden
- 9 Zuid-Kennemerland
- 10 De Sallandse Heuvelrug
- 11 De Hoge Veluwe
- 12 Veluwezoom
- 13 Utrechtse Heuvelrug
- 14 De Biesbosch
- 15 Oosterschelde
- 16 De Loonse en Drunense Duinen
- 17 De Maasduinen
- 18 De Zoom- Kalmthoutse Heide
- 19 De Grootte Peel
- 20 De Meinweg

De Nationale Parken richten zich op:

- Bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap
- Natuurgerichte recreatie
- Educatie en voorlichting
- Onderzoek

Uitgave: Nationaal Park Drentsche Aa

Postbus 122, 9400 AC in Assen

www.drentscheaa.nl

Verhaal van de Nederlandse Natuur

Op maar weinig plekken in de wereld is de natuur op korte afstand zo divers als in Nederland. En nergens is de interactie tussen water en land, en tussen natuur en mens, zo duidelijk aanwezig en zo inventief aangepakt.

In Nederland koesteren we onze natuur en zijn we ons bewust van de kwetsbaarheid ervan. Onze Nederlandse volksaard en het leven met beperkte ruimte, wind en water vormen onze natuur en hoe we ermee omgaan; we versterken en ontwikkelen. Wij doen het 'the Dutch way': zorgzaam en nuchter, maar ook ondernemend en vernieuwend. We staan open voor ideeën en inzichten, proberen deze graag uit en gaan verbindingen aan tussen de natuur en haar omgeving.

De interactie tussen water en land, en tussen natuur en mens, heeft unieke gebieden opgeleverd. Duinen, bossen, heide, laagveen, getijdenwater, beekdalen en vennen; allemaal op korte afstand van elkaar. Elk gebied heeft zijn unieke karakter en historie, met eigen planten, dieren en landschappen. En een geheel eigen rust en dynamiek.

In Nederland staan we voor natuur die uitnodigend is. Waar iedereen natuur op zijn manier kan beleven juist door de diversiteit tussen en binnen gebieden. Waar natuur en mens elkaar versterken in al hun diversiteit.

In Nederland is natuur onderdeel van onze historie, maar zeker ook van onze toekomst die we samen maken. Welkom in onze unieke natuur!

De 20 Nationale Parken vertellen het verhaal van de Nederlandse natuur en het omliggende landschap. Landschap, natuur en onze identiteit zijn met elkaar verbonden. Bewoners en ondernemers die het verhaal van hun gebied ontdekken zijn trots op hun gebied.

